

Upravništvo: Ljubljana, Knafeljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126P
Inseratni oddetek: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 6. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25,—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafeljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Grški preobrat

Polagoma se odkriva prava vsebina grške senzacije in polagoma postaja jasno, za kaj gre pri tem političnem dogodku, ki ga v prvem trenutku niti ni bilo lahko opredeliti. Dočim je bilo po prvih vesteh pričakovati, da gre samo za izredne odredbe zoper komunistično opasnost, pa za srečno izveden afront zoper opozicijske stranke, se sedaj čim dalje bolj razkriva, da je bil prevrat, ki ga je izvedla Metaxasova vlada, mnogo dalekosežnejšega pomena, zasnovan z načrti, ki pomenijo bistveno več nego samo poostrene ukrepe zoper nevarnost z leve in zoper opozicijsko vedo v parlamentu. Ne more biti več dvoma o tem, da namerava Metaxas velikopotezno akcijo, ki naj na veliko preosnuje osnove političnega življenja ter udeleževanja v Grčiji ter naj položi temelje novemu političnemu redu. Zakaj enunciacije vladnih predstavitev ter vladnega tiska pričajo, da so tu na delu sile, ki želijo postaviti avtoritaran režim, ki namerava eliminirati politične stranke ter namesto njih organizirati državo po korporacijskem sistemu, torej po vzoru fašističnega režimov.

Ako bo vlada generala Metaxasa vztrajala na tej poti, ki jo nakazujejo in napovedujejo njene dosedanje izjave ter njeni eksponenti, tedaj ni mogoče dvomiti, da je bil prevrat na Grškem brez pismene važnejše dogodke nego je bilo skrajpati po prvih vesteh. Grška se s tem podaja na pot velikih eksperimentov v svoji notranji politiki, eksperimentov, ki so kočljivi že v mirneje razpoloženih severnih ter kontinentalnih državah, a tem bolj resni tam, kjer gre za temperamentalne južnjake s tradicijo najrditejših strankarsko-političnih borb in vkošenjenih strankarskih opredelitev.

Ze s temi stavki smo karakterizirali, da postavitev novega reda, ki naj tvori osnovo za avtoritaran režim bolj ali manj fašističnega značaja, za Grčijo nikakor ni majhna in ne lahko izvedljiva stvar, marveč da je nasprotno računati s tem, da se situacija pač ne bo razvijala enostavno samo po pravcu, zamišljenem v majhnem krogu ljudi, marveč da bodo imele direktive Metaxasove vlade opravka z zelo velikimi, trajnimi in močnimi ovirami.

Ne bo napak, ako že obenem opozorimo, da prihaja Metaxasov pokret v dobi, ko postaja v Evropi ozračje čim dalje bolj soparno, ko se čim dalje bolj ostrijo nasprotstva, potekajoča iz različnih političnih perspektiv, to se pravi, v glavnem iz nasprotstva med fašističnim in demokratičnim političnim taborem. To nasprotstvo se je v zadnjih letih tako poostrojilo, da tvori rastočo nevarnost za evropski mir, kakor se je na vsi moč očitno pokazalo o priliki španske državljanske vojne. Prevrati, kakor je bil najnovejši na Grškem, pač v nečem smislu niso več notranja zadeva posameznih držav, marveč postajajo obči evropski problem v oni meri, v kolikor povzročajo notranja trenja, odpor drugače orientiranih političnih krogov in množic in v kolikor morejo iz tega izvirajoče notranje razprtije in njih odmevi drugod vabiti inozemske politične interese na intervencijo. Španski vzgled je svari leno memento in gorje Evropi, ako ga bo preslišala. Tem bolj, ko so zunanje politične okoliščine v Grčiji še posebno kočljive. Kot sosedje Grčije, kot balkanska in mediteranska država, imamo največji interes na tem, da se take komplikacije ne razvijejo, pa da se ne notranji prevrat na Grškem izvede do kraja na miren način, brez perturbacij in brez opasnih komplikacij.

Ako smo že sedaj opozorili na skrajne možnosti, nismo seveda pri tem prezrili, da nikakor še ni gotovo, ali bo gospod Metaxas zares krenil na fašistično pot. Mnogim poznavalcem prilik se zdi, da general Metaxas ni mož, ki bi zmogel dalekosežne eksperimente. G. Metaxas se nahaja že precej dolgo v ospredju političnega življenja na Grškem, ne more pa se reči, da bi bil dosegel dosedaj v politiki večje uspehe in da bi si bil ustvaril v narodu močnejšo zasliombo. Tudi pri zadnjih volitvah, ki so dale poglavitne množice venizelistom, populizmom ter od teh odceljeni koalicijski Kondilis — Theotokis, Metaxas ni dosegel uspeha. Ni razloga za domneve, da bi moral biti Metaxasova politika sedaj uspešnejša, ko se hoče oditi s parolami fašističnega nacionalizma.

Sedanji Metaxasovi eksponenti se s posebno vneto obračajo zoper politične stranke, ki niso bile sposobne, da se pomirijo ter se strnejo v koalicio, ki bi bila sposobna za konstruktivno delo. Ta očiitek je gotovo upravičen in vsekakor je res, da je srida razprtost v grški politiki areni prinesla državi škodo ter pokopala marsikako optimistično nado. Toda prav tako je res, da to nezadovoljstvo še ne sme biti vzvod, ki bi okrenil zaupanje naroda v smer današnjega predsednika vlade. Bolj bi bilo pričakovati, da nastopijo novi faktorji, toda ti se dosedaj še niso predstavili. Medtem pa postaja odpor obstoječih političnih strank vedno močnejši.

Tudi naša zastava zmagovita

Leon Štukelj prejel srebrno kolajno — Naše Sokolice so se plasirale na četrto mesto — Vilfan v semifinalu na 100 metrov

Berlin, 12. avgusta.

Kakor smo že včeraj poročali, je sokolska vrsta, ki se je borila na olimpiadi s 13 drugimi narodi, zasedla v težkih okoliščinah in v zelo hudi konkurenci šesto mesto.

Končno stanje telovadbe je bilo naslednje: 1. Nemčija 757.430, 2. Švica 654.802, 3. Finska 638.468, 4. Češkoslovaška 625.763, 5. Italija 615.133, 6. Jugoslavija 598.366.

Hudec — Štukelj

Kakor je bilo pričakovati, se je Štukelj odlično držal pri vajah na krogih. Med njim in Českoslovakom Hudecem se je razvila ostra borba za prvo mesto. Drugi za prvo in drugo mesto sploh niso prišli v poštev. Hudec znan mojster na krogih je tudi dosegel prvo mesto in s tem zlato kolajno, Štukelj pa je naši državi prabil srebrno kolajno.

Lep uspeh naših Sokolic

Danes dopoldne se je pričelo v Dietrich-Eckardt Bühne tekmovanje v ženski telovadbi, katerega se je udeležilo 8 vrst. Pri ženski telovadbi gre samo za ocenitev posameznih vrst, ne pa, kakor pri moških, tudi za ocenitev na posameznih orodjih.

Tekmovanja so se udeležili: Jugoslavija, Češkoslovaška, Poljska, Nemčija, Madžarska, Anglija, Italija in Amerika. V naši vrsti je namesto Veršceve nastopila Anica Kržanova.

Naša vrsta je bila zelo borbena. Posebno se je računalo na odlični uspeh Hribarjeve, ki je na vseh domačih tekmah odnesla prvo mesto. Ta pa je imela precej smole, tako da je dobila od vseh najslabšo oceno in ker poslednji dve za končno klasifikacijo ne štejeta, je tudi ona izpadla.

Točno ob 8. so ob zvokih fanfar nastopile narodnosti, vendar se je spored od kra-

ja le počasi razvijal in naša vrsta je prišla k prvemu orodju šele ob pol 10. Prišlo se je z obveznimi vajami na bradlji. V sodniškem zboru smo imeli štiri zastopnice: Slapničarjevo, Možinovo, Skalarjevo in Trdinovo. Gledališče je bilo tudi danes nabito polno in ženska telovadba je vzbudila prav toliko pozornosti kakor moška. Seveda so bili pred odrom zbrani vsi naši iz sokolske olimpijske vrste in so nenehoma bodrili naše članice k vztrajnosti in pogumu. Nekaj pred pol 3. uro je naša vrsta odpravila vse obvezne in poljubne vaje na orodju. Popoldne je nastopila le še z dvema prostima vajama. Za telovadbo so bile razpisane po ena prosta in obvezna vaja na bradlji, na gredi in na konju. V posameznih kvalifikacijah na orodju so naše dosegle:

Končna klasifikacija

	bradlja		gred.		konj.	
	obvez.	polj.	obvez.	polj.	obvez.	polj.
Kržan	5.75	11.55	8.90	13	8.15	12.35
Djordjevič	7.55	11.25	7.70	10.40	8.15	13.45
Hribarjeva	7.75	13.15	7.75	12.60	7.55	11.90
Gorupenko	7.55	13.40	8.35	12.55	8.25	11.95
Radivojevič	7.70	13.50	9.95	13.25	7.45	12.55
Rajkovič	7.65	13.15	6.50	12.50	8.25	12.65
Rupnik	8.10	14.25	8.95	11.40	8.50	12.90
Pustišek	7.45	12.95	8.55	12.50	7.65	12.65
Vsa vrsta:	59.50	103.20	66.65	98.20	63.95	100.50

Pri popoldanskem telovadnem nastopu, kjer so članice nastopile z dvema prostima vajama, ki so si ju poljubno izbrale, so naše nastopile s prvo vajo brez orodja z drugo pa s palicami.

Naša vrsta je dosegla s prvo vajo 56.73, z drugo pa 56.13 točke. Pri popoldanskih vajah so nadalje dosegle Anglija 52.50 in 44.43, Českoslovaška 57.34 in 56.38, Poljska 52.63 in 48.80, Italija 53.70 in 39.19, Amerika 54.20 in 43.28, Nemčija 56.51 in 52.38 ter Madžarska 67.64 in 56.75 točke.

1. Nemčija 506.50,
2. Českoslovaška 503.60,
3. Madžarska 499,
4. Jugoslavija 483.36.

Jugoslaviji slede po vrsti Poljska, Amerika, Italija in Anglija.

Wilfan v medteku 100 m hrbtno

Prva dopoldanska točka v plavalnem stadionu so bili predteki na 100 m hrbtno gospodje. V drugem predteku je nastopil tudi naš Wilfan in se plasiral na tretje mesto v odličnem času, ki je le za desetinko sekunde slabši od njegovega rekorda. V medteku so se plasirali iz vsakega predteka prvi trije in po času najboljši četrti. Olimpijski rekord na tej progi je 1:08.2, svetovni pa 1:04.8. Olimpijski rekord je bil že v prvem predteku izboljšan po prvi dvojici.

1. predtek: 1. Klefer (USA) 1:06 nov olimpijski rekord, 2. Kiyokava (Japon.) 1:07.2, 3. Schwarz (Nemč.) 1:10, 4. Gombos (Madž.) 1:12.7; 2. predtek: 1. Drysdale (USA) 1:09.2, 2. Schlach (Nemč.) 1:10.1.

Vrsta Sokolice na olimpiadi. Od leve proti desni: vodnica Šepa, tekmovalke Djordjevičeva, Pustiškova, Rupnikova, Keržanova, Veršceva, Radivojevičeva, Hribarjeva, Rajkovičeva in Gorupenkova

General Gamelin v Varšavi

Prisrčen sprejem šefa francoskega generalnega štaba v poljskem glavnem mestu

Varšava, 12. avgusta. O. Opoldne je prisel v Varšavo šef francoskega generalnega štaba in podpredsednik vrhovnega vojnega sveta general Gamelin. Na postaji ga je sprejel maršal Rydz Smigly v družbi francoskega poslanika v Varšavi Noela in zastopnikov poljskega vojnega in zunanjega ministristva. Pred postajo se je zbrala velika množica ljudi, ki je navdušeno manifestirala za Francijo in francosko-poljsko zvezo. Oba generala sta se po pozdravu objela.

Kot sosedje in zavezniki želimo Grčiji, da bi sedanji politični prehod preživela čim mirneje ter brez komplikacij ter da bi prešla na normalni dnovni red čimprej.

Popoldne se je general Gamelin prvič sestel z vrhovnim inšpektorjem poljske vojske. To je prvič po obisku maršala Focha leta 1923, da se je zastopnik francoske vojske sestel z voditeljem poljske vojske. General Gamelin bo obiskal vojaško in industrijska središča v okolici Varšave, nato pa bo odpotoval tudi v Krakov, da se pokloni na grobu maršala Piłsudskega.

Obisk generala Gamelina v Varšavi in imenovanje Ribbentropa za izrednega nemškega poslanika v Londonu sta izzvala v diplomatskih krogih veliko zanimanje. Pri tem naglašajo, da pomenita oba dogodka dve diametralno nasprotni politični potezi. V prvem primeru gre za to, da se Poljska pridobi za tabor antifašističnih držav v drugem pa za ojačanje borbe fašističnih držav proti ostali Evropi.

3. Wilfan (Jugoslavija) 1:11.7, 4. Scheffer (Hol.) 1:13.6; 3. predtek: 1. Kojima (Jap.) 1:09.7, 2. Van de Weghe (USA) 1:10.6, 3. Christiansen (Filipini) 1:11.5, 4. Simon (Nemč.) 1:11.7; 4. predtek: 1. Besford (Angl.) 1:12, 2. Keer (Kanada) 1:12.7, 3. Borg (Sved.) 1:15.2; 5. predtek: 1. Yoshida (Jap.) 1:10, 2. Oliver (Avstral.) 1:10.2, 3. Melman (Hol.) 1:13.7.

V nadaljnje tekmovanje se je poleg vseh prvih treh plasiral še kot četrti najboljši Simon (Nemč.).

Predteki 4 x 100 m dame

V tej točki je bila favorit holandska štafeta, ki ima tudi svetovni rekord s časom 4:32.8, dočim je olimpijski rekord 4:38.

1. predtek: 1. Amerika 4:40, 2. Anglija 4:40.2, 3. Kanada 4:40.7, 4. Madžarska, 5. Avstrija.

2. predtek: 1. Holandska 4:30.1 (nov svetovni in olimpijski rekord), 2. Nemčija 4:40.5, 3. Danska 4:46.2, 4. Japonska 4:50.

400 m gospodje prosto

V plavanju na 400 m gospodje prosto se je v finalu razvila ostra borba med Ameriko in Japonsko, ki jo je Amerika odločila v svojo korist.

Rezultati: 1. Medica (USA) 4:44.5 (nov olimpijski rekord), 2. Uto (Japonska) 4:45.6, 3. Makino (Japonska) 4:48.1, 4. (Fanagan) (Amerika) 4:52.7, 5. Negami (Japonska) 4:53.6, 6. Tami (Francija) 4:53.8, 7. Leiwert (Anglija) 5:00.6.

100 m hrbtno dame

Na 100 m hrbtno dame sta se vršila dva predteka, ki sta dala naslednje rezultate: 1. predtek: 1. Senff (Nizozemska) 1:17.9, 2. Mottridge (Amerika) 1:19.1, 3. Bruun-

ström (Danska) 1:19.7, 4. Harding (Anglija) 1:19.8.

2. predtek: 1. Maastenbroek (Nizozemska) 1:19.1, 2. Francpton (Anglija) 1:19.6, 3. Bridges (Amerika) 1:20.9, 4. Kerkmeester (Nizozemska) 1:21.3.

Razven Kerkmeesterjeve pridejo vse imenovane v finale.

Osmerci

Prvi predtek osmercev se je končal s tem izidom: 1. USA 6:00.8, 2. Anglija 6:02.1, 3. Francija 6:11.6, 4. Japonska 6:12.3, 5. Češkoslovaška 6:28.6.

Drugi predtek: 1. Madžarska 6:07.6, 2. Italija 6:09.1, 3. Kanada 6:14.3, 4. Avstralija 6:21.9, 5. Brazilija 6:33.2.

Ostali rezultati

Danes je padla odločitev v skokih z deske za dame. Kakor pri moških so tudi tukaj vsa tri prva mesta zasedle Američanke. Zmagala je šele 13letna Margie Gestring, 2. Rawls, 3. Pointon Hill (vse USA), 4. Daumerlang (Nemč.), 5. Jensch Jordan (Nemč.), 6. Osawa (Japonska).

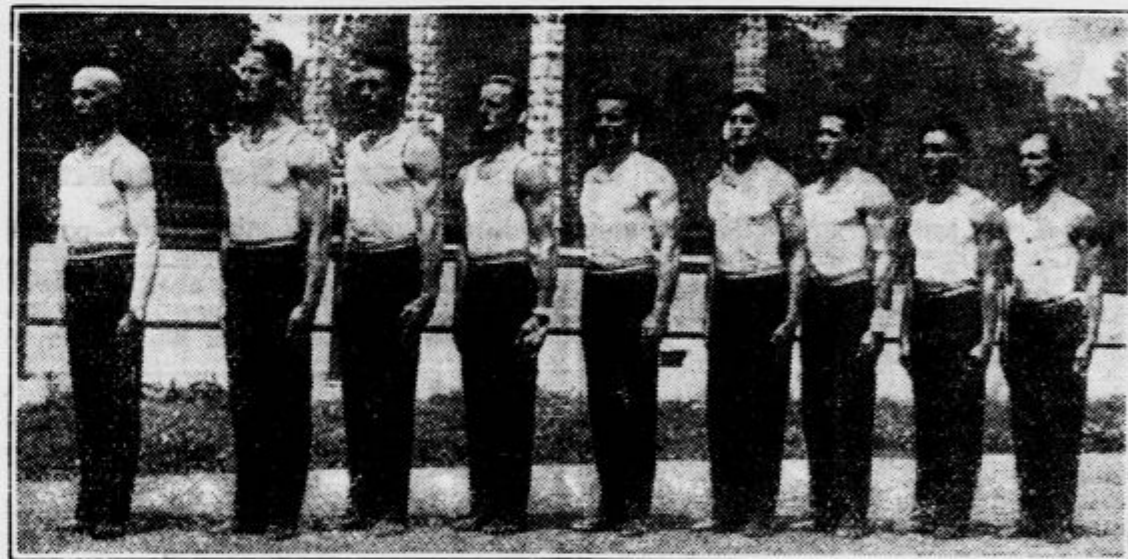
V waterpolu je Francija premagala Avstrijo 4:2 (1:2), Belgija pa Anglijo 6:2 (3:1).

V rokometu je Avstrija porazila Madžarsko 11:7, Nemčija pa Švico 16:6. Avstrija in Nemčija prideta v finale.

V hokeju je Indija premagala Francijo 10:0 in se plasirala v finale, kjer bo igrala v petek proti zmagovalcu tekmne Nemčija-Holandska.

Vodni skoki moških

V dopolnilo našega včerajšnjega poročila glede poljubnih skokov z deske navedemo še rezultate prve desetorice v poljubnih skokih: Degener (USA) 88.71, Dreene (USA) 88.15, Wayne (USA) 87.0, Esser (Nemč.) 76.68, Mahraun (Nemč.) 75.12, Shibahara (Japon) 74.90, Weiss (Nemč.) 74.53, Kojanagi (Japon) 69.78, Leikert (CSR) 68.92, Zihner (Jug.) 67.70.

Vrsta Sokolov na olimpiadi. Od leve proti desni: vodnik dr. Murnik, tekmovalci Pristov, Gregorka, Vadvan, Primožič, Grilec, Forte, Merzlikin in Štukelj

Gdansk še vedno razburja poljsko javnost

Zanimivi glasovi poljskega tiska

Varšava, 12. avgusta v. Pozornost poljskih političnih krogov glede dogodkov v Gdanskem še vedno ne popušta. Vladno časopisje sicer na mig od zgoraj molči ko grob, zato pa je v opozicijskem in periodičnem tisku gdansko vprašanje še vedno na tapetu. Posebno pažno političnih krogov sta v zadnjem času izzvala dva članka iz povsem nasprotnih si političnih taborov. Tako je list »Pione«, ki stoji zelo blizu vlade, objavil nadvse značilna razmišljanja o gdanskem problemu. Tam čitamo med drugim:

Najbližja etapa političnih ciljev, ki jih goji tretji rajh, je sedaj Gdansk, ki je že definitivno proglasil svojo neodvisnost od Društva narodov. Na čelu te akcije stoji

nacionalno-socialistična stranka in Nemčija jo seveda podpira. Toda Gdansk ni nemško mesto. Od Gdinja do Tater odmeva protest poljskega prebivalstva proti dogodkom v Gdansk. Te protestne manifestacije so toliko bolj značilne, ker je prav te dni odkrila poljska policija na poljskem ozemlju številne nemške organizacije, katerih člani so položili prisego zvestobe Adolfu Hitlerju.

Organ krajnega levčarskega krila socialistične stranke »Wiadomości Robotnicze« pa zahteva od poljske vlade, da brezkompromisno brani gdanski statut in nikakor ne dopusti, da bi Nemci svobodno gospodarili s tem mestom, ki ni samo njih zadeva.

Trgovinski sporazum med Italijo in Francijo

Rim, 12. avgusta. k. Zunanji minister Clivio in francoski poslanik v Rimu de Chambrun sta sredi podpisala več sporazumov, ki se tičejo obnove in ureditve trgovskega in plačilnega prometa med obema državama. Sporazumi so začasnega značaja in bodo v veljavo 15. t. m. nemudoma pa se bodo pričela nova trgovinska pogajanja za sklenitev nove redne trgovinske pogodbe, ki bo po doseženih sporazumih podpisana še pred 1. oktobrom.

Včeraj sklenjeni in podpisani sporazumi določajo, da bosta obe državi avtonomno in do najvišje mogoče mere dovolili uvoz in pri tem upoštevali razvoj položaja na vačnih in deviznih tržiščih. Italijanski uvozniki bodo smeli uvažati blago iz Francije seveda šele z dovoljenjem pristojnega zavoda za zunanjo trgovino, ki jim bo izdajal tako zvane licence za uvoz blaga, veljavne do 30. septembra. V Francijo bodo uvažali predvsem vino in je francoska vlada pristala na carinske tarife, kakor so veljale do 30. septembra preteklega leta.

Vsa plačila se bodo morala izvršiti pri uradu za kompenzacije, ki je bil ustanovljen pri trgovinski zbornici v Parizu ter pri italijanskem zavodu za zunanjo trgovino. S posebnim sporazumom je bila

določena likvidacija zaostalih trgovinskih terjatev v Franciji in Italiji. Te terjatve se imajo likvidirati na podlagi kompenzacij. Likvidacija francoskih terjatev v Italiji se bo izvršila postopno. Določeno je bilo, da ima odposti 10 odstotkov vseh plačil francoskih uvoznikov za blago, uvoženo iz Italije od 14. julija 1936. dalje, na amortizacijo teh italijanskih dolgov.

Povratek princa Umberta v Italijo

Salzburg, 12. avgusta. d. Italijanski prestolonaslednik Umberto je po tridnevem bivanju v Salzburgu odpotoval včeraj popoldne v Innsbruck, odkoder je po kratkem postanku nadaljeval svojo pot preko Brennerja v Italijo.

Pred podpisom angleško-egiptske pogodbe

Aleksandrija, 12. avgusta. AA. Danes so parafirali angleško-egiptske pogodbo. Angleška delegacija bo odpotovala z vrhovnim komisarjem v Egiptu Lamponom v London 15. avgusta. egiptska delegacija pa 17. avgusta. Pogodba bo podpisana v Londonu.

Kralj Edvard v Novem gradu

Vsa dalmatinska obala opazuje, odkod bi se pojavila kraljevska jahta, vse ugiba, kam pride kralj

Sušak, 12. avgusta. o. Vso Dalmaciju in Hrvatsku Primorje je zajel val nestrpnega pričakovanja. Povsod si prizadevajo, da bi bili čim bolj pripravljeni za morebitni nenadni prihod angleškega vladarja. V Crikvenici, Selcuh, Bakru, Starem gradu, na Visu, u Dubrovniku in drugod neprestano pričakujejo kraljevsko jahto, vendar niče ne ve, kam bo krenila s svojim visokim potnikom. Po nekaterih vesteh namerava angleški kralj v bližnjih dneh oditi na lov na srne, ki bi ga privedli na Kozjaku in Velebitu. Zato naj bi jahta »Nahline« priplula pred Stari grad.

V Selcuh se mudi naš poslanik v Londonu dr. Slavko Grujić in v garaži njegove vile so opazili tri velike luksuzne avtomobile, ki baje čakajo na kralja Edvarda in njegovo spremstvo, da ju popeljejo na Plitvica jezera. Tudi na Visu je zavladała vznemirjenost zaradi napovedi, da bo morda kralj prišel tja. Na Visu so pokopani angleški mornarji, ki so padli pred dobrim stoletjem v bojih proti Napoleonovi vojski. Morda bo kralj prišel na njihov grob. Tudi v Biogradu ga čakajo. Z avtomobilom naj bi se peljal pod Velebitski kanal in nato krenil preko Benkovca k slapom Krke. V Biograd je včeraj prišlo več Angležev, kar je dalo povod raznim govoricam in skrivnim željam, da bi se jahta »Nahline« vsidrala tudi v enem izmed malih zalivov pod Biogradom na moru.

Na Sušaku se je davi bogve na kakšno pobudo razširila govorica, da bo vladar odpotoval v Italijo. Poleg jahte »Nahline« so na Rabu opazili le enega rusilca, drugi je baje že včeraj jutraj odplul proti Brindisi.

Posebno u Dubrovniku se intenzivno pripravljajo za sprejem angleškega vladarja. V bližnjih dneh imata priti u Dubrovnik tudi Kentski vojvoda in njegova soproga, danes pa je prišla u Dubrovnik bližnja sorodnica angleškega vladarja lady Maunbeton. Vsekarj nihče ne ve, kam bo vodila pot malo luksuzno jahto in menda tega ne vedo niti pomorščaki na jahti sami, saj je tudi prvega dne vladar sam določil smer plovbe.

Angleški kralj je poslednjo noč prebil pred Rabom. Zvečer je ponovno odšel v mesto in se setal po glavnih ulicah. Ljudje so ga znova burno pozdravljali. Ko se je zopet vrnil na ladjo je prišlo u Rab kak-

šnih 80 mornarjev z jahte u rusilca »Craftona«. Razšli so se po mestu in nakupili si sadja in raznih drobnih reči. Bili so prosti eno uro, nakar so se vrnili na ladjo. Na jahti je bila snoči intima zabava. Z obale so ljudje opazili razsvetljene okna in čuli so tudi radijsko godbo.

Jahta je ostala u luci do davi ob 6., ko se je znova odpravila na pot proti jugu. Ob 8.30 je zavila u kanal med Karlobagom in Pagom, ob 10. pa je počasi plula mimo Novega grada proti Obrovcu. Okrog polnočja je bila »Nahline« pred Vinjemcem, kjer je krenila u jugovzhodno smer.

Sušak, 12. avgusta. o. Davi ob 5.30 je prišel iz Dalmacije parnik »Prestolonaslednik Peter«. Na Rabu se je izkrcalo več tujih in domačih novinarjev. Vso noč so z daljnogledi med potjo iskali po morju začeljeno kraljevsko jahto. Imeli so srečo. Davi ob 2.30 so jo opazili pred Rabom. Poleg nje je bil zasidran rusilec »Craftone«, zaradi česar so se novinarji, pa tudi večje število potnikov izkrcali na Rabu. Bili so baš na obali, ko so se na jahti že pripravljali na nadaljnjo pot.

Novi grad, 12. avgusta. AA. Opoldne se je Nj. Vel. kralj Edvard VIII. nenadoma pojavil pred Novim gradom. Davi okrog 6. je jahta »Nahline« dvignila sidro u pristanišču blizu Raba in krenila proti Karlobagu. Nato je plula po Planinskem kanalu, nakar je po 8. uri zavila zavila proti Novem gradu. Kraljeva jahta je nato plula mimo Obrova u prispela ob 11. že u bližini Vrnjčevca, malo pred polnočjo pa se je vsidrala u zalivu Modrice pri Selini pod Velebitom. Tu se je kralj vkrcal u motorni čoln in u spremstvu treh dam enega oficirja in dveh mornarjev šel skozi tesni prehod, ki deli Planinski kanal od novigradskega morja. Čoln je krenil naravnost proti Novemu gradu. Mestece je bilo vse u zadrževanju in pretalstvu je priredilo angleškemu kralju navdušene manifestacije. Kraljevi čoln je nato odplul do ustja reke Zrmanje in vozil mimo naselbine Maslinice. Tudi tu je prebivalstvo priredilo angleškemu kralju prišne manifestacije in ga navdušeno pozdravljalo.

Angleški vojni minister u Benetkah

Benetke, 12. avgusta. AA. Semkaj je prišel angleški vojni minister Duff Cooper.

Nove železnice u Bosni

Važne železniške proge za zvezo Bosne z Beogradom

Beograd, 12. avgusta. AA. Kakor znano, je vladar 9. julija sprejela veliko uredbo o gradnji novih železnic. Po tej uredbi so razen prog, ki jih že grade, določene še tri velike proge.

Ena teh prog bi vodila po eredi naše države. Proga bo normalna in bo prvovrstna. Šla bo od Banjaluke čez Doboj, Tuzlo, Valjevo in Čačak do Kraljeva.

Prometni minister je danes podpisal sklep o organizaciji sekcij, ki bodo opravile trasiranje in sestavile elaborate za gradnjo te proge. Te terenske sekcije so dobile z odlokom še posebne naloge.

Tako bo banjaluka sekcija proučila zvezo proge Banjaluka-Kraljevo u glavno progo Beograd-Zagreb pri Slavonском brodu. Na ta način bo ta proga pomenila normalizirane ozke proge od Bosanskega Bro-

da do Dervente ter njeno združitev po dolni reke Ukrine do nove proge.

Naloga tuzlanske sekcije bo, da sestavi načrte za zvezo glavne proge Zagreb-Beograd od Sremske Rače čez Bijeljino po dolini reke Drine do nove proge.

Valjevska sekcija je dobila nalogo, da prouči tretjo zvezo teh dveh prog, ki bi bila u resnici normalizacija sedanje ozke proge Sabac-Banja Korijaka.

Razen te velike proge je določena gradnja posebno važne, pa tudi tehnično zelo teške proge od Raške čez Novi Pazar in Rožaj do Mioče na Lomu. Prometni minister je danes podpisal tudi odlok, da se za gradnjo te proge ustanovi dve sekciji.

Prav tako bodo še u teku meseca sestavljene tudi sekcije za trasiranje tistih novih prog, ki jih določa uredba od 9. julija t. l.

Postavljanje spomenikov kralju Aleksandru

Beograd, 12. avgusta. AA. Prosvetno ministristvo, odsek za umetnost in književnost, opozarja odbore za postavitve spomenika kralju Aleksandru I. Ureditelju na vsem ozemlju Jugoslavije, da so po okolišnici notranjega ministristva št. 1181 od 26.6. 1936 določili poslati ministristvu prosvete, odseku za umetnost in književnost u predhodno odobrite načrt oziroma lik, ali u skrajnem slučaju samo fotografijo lika, ne pa zahtevati dovoljenje za postavitve že izklesanega ali vlitiga spomenika in s tem postaviti državne oblasti pred gotovo dejstvo. Na ta način so odbori izpostavljajo nevarnosti, da jim zapade denar, ki so ga zbrali med ljudstvom, ker bo ministristvo prisiljeno, da že vlitie postavljene slabe spomenike prepove in odstrani.

Vprašanje samostojnega Pok. zavoda za Dalmacijo

Split, 11. avgusta. o. Snoči se je vršil u prostorih Zveze bančnih uradnikov sešestanek zastopnikov te zveze z direktorjem ljubljanskega Pokojninskega zavoda za privatne nameščenice dr. Vrančičem. Direktor dr. Vrančič je poročal o finančnem stanju Pokojninskega zavoda u Ljubljani in o rezultatih ankete, ki se je vršila zadnje dni u trgovaško-industrijski zbornici u Splitu glede na to ali bi bilo oportuno ustanoviti samostojen pokojninski zavod za Dalmacijo. Dr. Vrančič je naglasil, da ima ljubljanski Pokojninski zavod le 2.200 članov iz Dalmacije u zetske banovine.

letni vroćini
hladi vašo
kožo.....

Strofer praska

VELIKI OMOT din 8.-

Beleške

Peter Živković u Dalmaciji

Predsednik JNS g. Peter Živković potuje te dni po Dalmaciji. Posetil je Split, kjer je imel u Jugoslavanski čitalnici konferenco s prijatelji. Konferenci je predsedoval predsednik splitskega steskega odbora JNS, magister Bonetti. Poleg predsednika Živkovića sta govorila še senator dr. Uroš Desnica in dr. Brana Radica. Iz Splita je odpotoval predsednik Živković u Šibenik, kjer je razpravljao s tamošnjimi pripadniki JNS. Iz Šibenika potuje Živković u Dubrovnik, kjer se bo sestao z lokalnimi predstavniki stranke.

„Tajne organizacije JRZ“

Glavni organ JRZ »Samouprava« objavlja dolg članek svojega zagrebskega dopisnika, u katerem se pritožuje radi terorja in spodaj, ki preprečuje sleherni razmah JRZ med Hrvat. Teror je po zatirjanju dopisnika tako hud, da se morajo baje pristajati JRZ organizirati u tajnih organizacijah. »Akoravno izvajajo člani JRZ kakor tudi kraljevska vlada med Hrvat. politiko, ki je daleč od vsakega terorja in nasilja in polna prizanesljivosti, vendar to gotovim elementom med Hrvat. še vedno ni dovolj. Posledice te akcije temnih elementov se občutijo celo u samem Zagrebu. Vodstvo »hrvatskega narodnega pokreta« k vsemu temu molči. In tako prihajajo stalno u Zagreb neštene pritožbe o najstrašnejšem terorju, ki ga izvajajo po deželi nad pristajši JRZ. Znano je, da naša vlada uporablja napram »hrvatskega pokreta« na najbolj liberalen način pozitivne zakone in da oblasti gredo ljudem iz te skupine na roke kolikor le morejo. Logično in pošteno bi bilo, da bi ljudje iz »hrvatskega narodnega pokreta« pravilno cenili to veliko in širokogrudno korektnost vlade in JRZ ter jo kvitirali z enako mero. Ako se zato ne morejo odločiti iz kakih posebnih simpatij napram JRZ, potem naj računajo vsaj z demokratsko solidarnostjo in svojimi lastnimi interesi. S takim terorjem bodo dosegli samo to, da bodo prisilili u fašistični tabor vse jugoslovenske elemente med Hrvat. Jugoslovenskih ljudi med Hrvat. je dosti več kakor se splošno misli. Vprašanje je samo, kam se bodo usmerili. Z nasilnimi metodami in terorjem bodo avtomatično potisnjeni u vrste onih, ki že danes propovedujejo, da je treba odgovoriti na teror s terorjem.

V savski banovini je danes naravnost smešna anomalija, da morajo tajno delovati organizacije priznane, legalne, demokratske in lojalne stranke, ki je celo na vladi. To pa zaradi tega, da se izognejo terorju nad svojimi člani in prijatelji. To stanje se ne bo moglo več dolgo držati in mora s tem računati tako vodstvo »hrvatskega narodnega pokreta«, kakor tudi Beograd.

K tej jadicovanki ni treba ničesar pravititi. Dokler je gospoda iz »Samouprave« upala, da bo na Hrvatskem kaj posla, je bilo vse u redu. Sedaj, ko se je pokazalo, da ni žive duše, ki bi tam hotela prostovoljno u JRZ, je »Samouprava« postala glasna. Dober dvotip je njen apel na »demokratsko solidarnost«, še boljši pa pripovedka o tajnih organizacijah JRZ. Kdo se ne smeje?

Ustanovitev Topalovićeve socialistične stranke

V terek dopoldan je vložil u ministristvu notranjih del znani voditelj jugoslovenskih socialistov, dr. Živko Topalović, prijavo o organiziranju Jugoslovenske socialistične stranke. Prijavo je podpisala cela vrsta socialističnih prvakov iz cele države. Oficijelni naslov nove stranke bo »Socialistična zajednica delovnega naroda«.

„Obzorova“ polemika

Nekoliko pozno pa vendarle odgovarja zagrebski »Obzor« na konstatacije našega sobotnega uvodnika. Prav zanimivo je čitati, kako se otepa uničujoče kritike velikega Strossmayerja, kateri smo mi dodali argumentov in dokazov iz novejših doba, da po kaženju, kako prav je imel Strossmayer. »Obzor« se ne da. Proti Strossmayerju in proti našim dokazom trdi, da je branil in da brani Strossmayerjevo idejo in da tudi danes vse svoje moči zastavlja, da bi priboril Hrvatom enakopravnost u duhu Strossmayerjevega jugoslovenstva! Zato menda intrigira proti vsakemu iskrenemu jugoslovenskemu pokretu in na svoj način protizira separatistično stremeljenje in je danes zaščitnik tudi frankovcev u katerih trdi, da so ga stalno u preteklosti preganjali. Da bi se nekoliko opral, operira z izmišljotinami o JNS, o kateri med drugim pravi, da je trdila, da ima in da mora imeti monopol na oblast za čuvanje državne in narodnega edinstva. Seveda JNS nikoli kaj takega ni trdila.

Izmišlil si je tudi, da gg. Banjanin in dr. Kramer napovedujeta, da more samo dober Slovenec biti tudi dober Jugosloven, kar u svojih logičnih posledicah znači, da je najboljši Jugosloven tisti, ki je največji separatist. Toliko pismen in inteligenten bi »Obzor« že moral biti, da bi vedel, da gg. Banjanin in dr. Kramer trditve ravnarobe: da samo dober Jugosloven more biti tudi dober Slovenec, dober Hrvat in dober Srb. Le trdno jugoslovensko prepričanje namreč daje Slovencu, Hrvat u Srbu ajgurnost, da u okviru jugoslovenske ideologije razvijajo vse politične, kulturne in gospodarske dobrine svojega narodnega okolja.

»Obzor«ev simpatije so danes sicer na strani prijateljev g. Korošca, kar je gotovo zanimivo, če se spomnimo, kako je senator dr. Majstrovic označil atmosfero, u kateri dila zagrebski starina. Ali to dejstvo ne bi smelo biti še razlog, da »Obzor« falzificira dejansko stanje u Sloveniji in sloven, akim naprednjakom, ki so po ogromni vojni jugoslovensko orientirani, pripisuje kot taktiko, kar je njihovo sveto prepričanje. Ako bi slovenski naprednjaki bili »Obzor«ev morale, potem bi se danes nahajali na drugi poziciji in »Obzor« naj nam le verjame, da je bilo zato dosti priložnosti.

»Obzor«ev trditve, da je on pravi Jugosloven, nacionalni ljudje pa lažni Jugosloveni, je sigurno u njegovi lastni redakciji izzvala živahno veselost, enako kakor kadar čisti starina oboja diktaturo, za katero je njegov šef tako pridno vršil službo svetovalca u Vrhovnem zakonodajnem svetu...

Ali ste že naročeni

na ponedeljsko „Jutro“

Odločilni boji za posest Madrida

Nadaljnja usoda Madrida je odvisna od uspeha protiofenzive vladnih čet na severni fronti

Madrid, 12. avgusta. Državljanska vojna u Španiji traja že 62 dni, še nikoli u teh dneh pa poročila iz enega in drugega tabora niso bila toliko protislovna kakor prav danes. Madridski radio je gladko postavil na glavo trditve uporniške radijske postaje, da je vojska generala Mole severno od Madrida izvajala veliko zmago. Nasprotno je zatiral radio Madrid, da je glavno mesto že izven vsake nevarnosti, kar se tiče morebitnega preboja fronte na Sierra Guadarrami. Bitka u tem gorovju se še nadaljuje. Vladne čete so odbile najhuje napade nasprotnikov. Na mnogih krajih so se uporniške čete razbežale u popolni desorganiziranosti.

Vladna protiofenziva na Guadarrami

Henday, 12. avgusta. o. Tudi danes popoldne še ni bilo znano, kako je potekla poslednja bitka na Guadarrami. Vse kaže, da je bilo poveljstvo vladne vojske poučeno o namerah upornikov. Zato so se u gorovju vladne čete u zadnjih dneh močno utrdile. Ko so bili odbiti prvi napadi, je vladna vojska na več krajih severno Madrida prešla u protiofenzivo. Glavna svrha te akcije je končni obračun s severno uporniško vojsko, ker hoče vlada za vsako ceno preprečiti obkolitev Madrida. Ta nevarnost bo definitivno odstranjena šele po odločilnem porazu severne uporniške vojske. Od te protiofenzive je odvisen zato tudi ves nadaljnji potek državljanske vojne. U prihodnjih 48 urah ima past ta važna odločitev. Leonski prelaz je še vedno u posesti upornikov. Ko bo padel, bo vojska generala Mole več ali manj že brez moči in bo Madrid rešen sleherne nevarnosti.

Presenetljiv napad uporniških letal

Burgos, 12. avgusta. o. Tukajšnja radijska postaja je razglasila, da so izvršili uporniki hud letalski napad na postojanke vladne vojske na Guadarrami. 18 letal je prodrlo prav nad rove in strelske jarke vladnih čet ter jih bombardiralo. Vladne protiletalske baterije jih niso spopetka obstrlejevale, ker si častniki menda niso bili na jasnem, ali pripadajo letala upornikom ali vladni vojski. U strelskih jarkih je nastala panika. Šele, ko so uporniška letala pričela obstrlejevati vladne postojanke, so se oglasili obrambni topovi, toda uporniška letala so svojo nalogo že opravila. Zanimivo je, da radijska postaja sama trdi, da so to letala, ki so jih Italijani poslali u Maroko, odkoder so prepeljala več manjših oddelkov vojaštva u Španijo, nato pa bila odpelana na sever.

Ogorčeni boji okrog San Sebastiana

Irun, 12. avgusta. o. Ofenziva severne uporniške vojske pod poveljstvom generala Mole proti San Sebastianu in Irunu se je tudi včeraj nadaljevala z vso ogorčenostjo, vendar pa do večera še ni bilo mogoče niti napovedati, kdo bo zmagal. Ves dan sta se sovražnika močno obstrlejevala s topovi, ne da bi bil dosežen kak odločilen uspeh. Vojska generala Mole hoče za vsako ceno priti do morja; da pa bo premagala branitelje Iruna in San Sebastiana, ki so se u zadnjih 14 dneh močno utrdili u gričevju južno obeh mest, bo rabila vsekakor nove sveže čete in še mnogo streljiva. Vprašanje je, ali bodo ojačenja prispela na fronto še ob pravem času.

Šahovski veleturnir u Nottinghamu

V nedeljo je bil otvorjen u Nottinghamu največji mednarodni šahovski turnir u zadnjih 40 letih. Na njem sodeluje 11 inozemskih šahovskih veličin u 4 Angleži. Navzoči so vsi živeči svetovni šampioni: sedanjí svetovni prvak dr. Euwe, bivši svetovni prvaki dr. Aljechin, Capablanca in dr. Lasker, velemojstri Bogoljubov, Botvink, Fine, Flohr, Reshevsky, dr. Tartakower in dr. Milan Vidmar ter angleški mojstri Alexander, Thomas, Tylor in Winter. Skupna vsota nagrad znaša 2500 liver sterlingov (nad pol milijona dinarjev).

Zreb je določil naslednji vrstni red: 1. Aljechin, 2. Flohr, 3. Capablanca, 4. Tylor, 5. dr. Lasker, 6. Botvink, 7. Thomas, 8. Reshevsky, 9. dr. Vidmar, 10. dr. Euwe, 11. Winter, 12. Alexander, 13. Fine, 14. Bogoljubov, 15. dr. Tartakower.

V prvem kolu je vladalo največje zanimanje za partijo dr. Aljechin-Flohr. U francoski partiji je Flohr kmalu izgubil enega kmeta. Partija je bila prekinjena u boljši poziciji za Aljechina.

U damskem gambitu Fine-dr. Lasker je bila igra dolgo časa izenačena, pozneje pa je Lasker napravil hudo pogreško, ki je imela za posledico izgubo figure in tudi kapitulacijo.

Sedanjí svetovni prvak dr. Euwe se je zapletel u težavno borbo z mladim Američanom Reshevskym. Razvil se je silno živah pozicijski boj in je bila partija prekinjena u nekoliko boljši poziciji za Reshevskega.

Partija Tartakower-Capablanca (Collejev sistem) se je po zamenjavi skoro vseh figur končala remis; istotako partija Winter-Thomas. Bogoljubov je prekinil u nekoliko boljši poziciji proti Tylorju, vendar bo partija najbrže remis.

Sovjetski prvak Botvink je gladko porazil Angleža Alexandra. dr. Vidmar pa je imel prost dan.

U drugem kolu so igrali: Capablanca-Aljechin, dr. Lasker-Bogoljubov, Botvink-Fine, dr. Vidmar-Euwe, Reshevsky-Winter, Tylor-Tartakower, Thomas-Alexander. Flohr je imel prost dan.

Poročilo vladnih čet pravi, da so se u pokrajini Iruna umaknile vladne čete iz strateških vzrokov. Vladno letalstvo močno bombardira uporniške postojanke med Arcaio in Fikontem. U Renteriji vlada začasen mir. U krogih ljudske fronte pričakujejo, da bodo uporniki izvedli danes energično akcijo proti San Sebastianu. Mesto je zadnja dva dni brez vode. Davi so slišali u Hendayu streljanje iz pušk in grmenje topov velikega kalibra.

Poraz vladnih miličnikov pri Badajozu

London, 12. avgusta. AA. Reuterjev urad poroča iz Lizbone o uničenju kolone, ki so jo poslali iz Madrida u pomoč miličnikom pri Badajozu, naslednje podrobnosti. Kolono je pričakoval oddelke vojske polkovnika Castejona, sestavljen iz enot tujске legije in domačih čet. Po kratki borbi so uporniki obkolili vladno kolono. Polkovnika, ki ji je poveljeval, so ujeli, ostale pa so pobili in razpršili. Samo del vladnih čet se je rešil. Na bojišču so vladne čete pustile 250 mrtvih, veliko števílo oklopnih avtomobilov, orožja in municije. Če so ta poročila resnična je treba računati, da bodo uporniki u najkrajšem času zavzeeli Badajoz.

Madrid, 12. avgusta. o. Vlada je naglo poslala iz Madrida u pomoč civilni miličnici »red Badajozom večje oddelke odpočitega vojaštva, ki so naleteli na nasprotnike prav pred mestom. Razvila se je nova silna bitka. Vladna letala so danes hudo bombardirala tudi Granado.

Po vesteh z aragonske fronte so vladne čete zasedle tri manjše vasi blizu Saragose, vendar pa se uporniki branijo z vso odločnostjo.

Badajoz padel

S francoske meje, 12. avgusta g. Uporniki so na vseh frontah prešli u napad proti postojankam vladnih čet. Generalna ofenziva se razteza od severa do juga Španije. Kot prvi uspeh beležijo uporniki zavzetje Badajoz. Oddelke vladnih čet, ki je prišel iz Madrida ter skušal braniti mesto, je bil napaden od močnih oddelkov uporniških čet ter popolnoma uničen. Vladne čete so imele nad 250 mrtvih, ostali del je pobežnil proti Madridu.

Boji severno od Gibraltarja

Gibraltar, 12. avgusta. o. Iz Maroka so doslej prepeljali u Španijo okrog tisoč vojakov s tovornimi avtomobili, ki so jih takoj poslali proti Lineli, ker je vladna vojska prodrla u neposredno bližino mesta. Pred mestom se je razvila ogorčena bitka, u katere poteku pa še ni njskakih podrobnosti.

Dva generala ustreljena

Barcelona, 12. avgusta. AA. Davi so izvršili smrtno obsodbo nad generaloma Godetom in Burrielom. Ustrelili so jih u trdnjavi Mont-Juico.

Trije znani športniki žrtve bratomorne vojne

Dunaj, 12. avgusta. o. Državljanska vojna u Španiji je zahtevala svoje žrtve tudi med znanimi španskimi športniki. Nekí madžarski nogometni trener je sporočil svojemu prijatelju na Dunaju, da so delavski miličniki ubili znanega vratarja Zamoro, ker je bil osumljen, da je v zvezi u uporniki. Enaka usoda je doletela tudi najboljšega moža »Madrida« Deana II. in tajnika »Españoles« Canelasa.

Nacionalni šahovski turnir u Zemunu

Beograd, 12. avgusta. p. U šahovskem amaterskem turnirju u Zemunu se je snoči pričelo 8. kolo. Preinfalk in Lešnik sta zaključila svoji prekinjeni partiji. Matvejev je Lešnika porazil, Preinfalk pa je matiral Jurisica in si je tako zopet opomogel u borbi proti Poljakovu za prvo mesto u II. skupini. U 8. kolu je igral Lešnik proti Burmistrovu. Partija še ni zaključena, vendar ima Lešnik dva kmeta več. U drugi skupini sta igrala oba favorita Preinfalk in Poljakov. Partija se je po ostri borbi zaključila remis.

Po 8. kolu je u I. skupini na prvem mestu Matvejev s 6 točkami, u II. skupini Preinfalk in Poljakov, ki imata po 7 točk.

Vremenska napoved

Vremenska napoved za danes: U večjem delu severne polovice se bo pooblačilo. Tudi tudi deževalo, ponekod bodo tudi nevihte. Vedro bo še u vzhodnih in južnih krajih. Temperatura bo padla na severozapadu in u severnem delu kraljevine. Sonce vzhaja ob 4.37 in zahaja ob 18.37.

Dunajska vremenska napoved za četrtrek: Izpremenljivo, kasneje manj oblačno, ponekod padavine, hladno.

Din 7.—

Halo! Pristno dalmatinsko belo lastni pridelek članov Vinarske zadruge VELOSELO iz otoka VISA toči se po Din 7.— liter u gostilni »FRANKOPANSKI DVOR« (preje Reinighaus) Spodnja šiška. Krasen senčnat vrt — baliniše — kegljišče. Ob petkih sveže morske ribe.

Din 7.—

Nalivi s strelo in točo

Nevihite so s presledki divjale ves dan in povzročile precej škode

Ljubljana, 12. avgusta. Vremenska napoved, ki je za nanos najavila nevihte, se je obnesla v polni meri. Doživeli smo dan, kakor da se je ponovil letošnji april. »Jutro« je bilo še sončno, vendar soparno. Nebo se je kmalu pooblačilo in proti 10. uri so se nad Ljubljano nagrmadili tako črni oblaki, da je zavladala pravcata tema. Ljudje so v strahu pred orkanom bežali v zavetja, ulice so se naglo izpraznile. V tem so že jelo naletavati debele kaplje, od severa pa je silovit piš kmalu prignal močan nali. Med bliskanjem in grmenjem je nali v traji domala celo uro. Potem pa se je nebo spet uneslo in od polne je celo nekajkrat posijalo sonce izmed temnih oblakov. Popoldne pa je v presledkih večkrat deževalo, zlasti okoli 14. ure je bilo spet precej moče. Najbolj pa so se črni oblaki iztresli nekaj pred 17. uro. Med gostim dežjem se je začela usipati toča, ki je gotovo napravila precej škode po nasadih in na sadnem drevju. Proti večeru je potem v presledkih še vedno deževalo in grmelo. Navzlic močnemu grmenju ni v Ljubljani nikjer tresčilo. Pač pa je strela obiskala sosednji št. Vid, kjer je 5 minut po 11. uri tresčilo v novo stavbo na Trati št. 12. Strela je ošinila 7-letnega Viktorja Pantiča, ki je tam vedril. Viktor je sin mizarja, uslužbenega pri mojstru Kremžarju. Razen njega sta bila od strele prizadeta tudi dva na stavbi zaposlena delavca, enega je ošinilo po roki, drugega po nogi. A med tem ko sta ta dva lahko ostala doma, so fanta prepeljali reševalci v otroško bolnišnico.

Velika antena v Domžalah raztrgana

Domžale, 12. avgusta.

Vihar, ki je danes dopoldne prihrumel od severozapada, je povzročil v okolici tudi več nezd. Pri radijski

postaji v Domžalah je raztrgal kombinacijo žic, ki tvorijo radijsko anteno. Raztrganih je vseh pet vzporednih žic, ki so obešene v razdalji po 2,5 m na dveh prečnih drogih, ki sta se tudi prelomila. Zice so se pretrgale zaradi pritiska zračnih sunkov na celem v sredini v višini 120 m. Prelomil se je tudi vodovodni drog, na katerem je bila žična kombinacija opta.

Nesrečo je tehnično vodstvo postaje

Orkan nad Škofjo Loko in Polhovim gradcem

Škofja Loka, 12. avgusta.

Že ponoči je nad Polhovim gradcem na Črnem vrhu in drugod močno deževalo. Davi ob 8. pa se je spet pooblačilo in deževalo je še bolj kakor ponoči. Od zapada so se nakopičili črni oblaki, ki so se vlačili nizko nad naselji. Kmalu se je razbesnela nevihta, ki je trajala

takoj pregledalo. Dokler popravila ne bodo končana, bo naša radijska postaja molčala. Antena se mora sestaviti iz žic in obeh omenjenih prečk na tleh in se šele potem lahko potegne kvišku in obesi med obema stolpoma. Montiranje pa je zaradi višine stolpov, ki sta silno izpostavljena atmosferski elektriki, zelo nevarno in se montažna dela lahko opravijo samo ob lepem in mirnem vremenu.

več ur. Med nevihto je močno grmelo in vihar je bil tako močan, da je podrli več kozolcev in izruvali precej drevja. Že domala usahli studenci so jeli bruhati velike množine vode. Graščica, Sora in pritoki so naglo močno narasli. Okrog poldneva je samo še po malem deževalo.

Pustošenje toče in požar v okolici Mirne

Mirna, 12. avgusta.

Danes ob 11.15 so se zgrnili nad Mirnsko dolino temni oblaki iz katerih so švigale strele. Blizu Mirne je strela udarila v skedenj posestnika Franceta Jermana. Skedenj je zagorel z velikim plamenom in ogenj se je razširil tudi na hleve. Na podu skednja sta bila tedaj dva mala otroka, ki pa sta po srečnem naključju ob udarcu strele ostala nepoškodovana in so ju rešili, predež so skedenj obdali plameni. Ogenj je skedenj in hleve upepelil, hišo, kozolec in ostale zgradbe pa so rešili gasilci iz Mirne, ki so že v 10 minutah prispeli na kraj nesreče ter ogenj lokalizirali. Za njimi so prihiteli na pomoč gasilci iz št. Ruperta in Trebnjega.

Po hudem grmenju se je vtila ploha, vmes pa je padala kake četrt ure pre-

cej debela in gosta toča, ki je hudo oklestila najlepše vinograde Oplenka, Zadrage, Okroga in Gorce. Od toče je zbita tudi ajda in drugi nasadi. Škoda je velika. Posestnik Jerman je ob hudi uri pretrpel občutno škodo. Zavarovalnica ne bo nadomestila niti polovice tega, kar mu je ogenj uničil.

KINO MOSTE

Jutri v petek ob 20. uri OTVORITEV SEZONA v renoviranih prostorih in z modernizirano zvočno aparaturo!

Vesela dunajska veleopereta

PRI BELEM KONJIČKU
Svetovni šlager Ralpa Benatzkega.

Dopolnilo: »Popaj« in »Paramountov zvočni tehnik«.

Predstave v soboto na praznik in v nedeljo ob 17., 19., in 21. uri.

Cene: Din 3.50 do Din 6.50.

Kralj Peter II. v Kamniku

Z velikim zanimanjem si je ogledal Sadnikarjev muzej

Kamnik, 12. avgusta.

Danes dopoldne ob 10. se je pred hišo veterinarskega nadzornika g. Josipa Sadnikarja na šutni ustavil dvorni avtomobil. Iz njega je izstopil Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu polkovnika g. Kokalja. Nj. Vel. kralj Peter si je ogledal znamenito zbirko starin, ki jo hrani g. inspektor Sadnikar in ki že dolgo slovi kot naš največji zasebni muzej. Mladega kralja so posebno zanimali mehanični predmeti, zbirka najrazličnejšega orožja in pa pestri dokumenti naše zgodovine. G. inspektor Sadnikar je mlademu vladarju sprti tolmačil izvor in pomen vsakega posameznega predmeta. Nj. Vel. kralj Peter II. se je zadržal v Sadnikarjevem muzeju skoro dve uri. Ob odhodu pa mu je hišna gospodinja ga. Štefanija Sadnikarjeva poklonila šopek cvetja z

domačega vrta. Nj. Vel. kralj Peter II. se je ob slovesu tudi vpisal v spominsko knjigo obiskovalcev Sadnikarjevega muzeja.

Vest o prihodu ljubljene mladega vladarja, ki je to pot prvič po izgubi

svojega dragega očeta obiskal Kamnik se je hitro razširila po mestu. Pred Sadnikarjevo hišo na šutni se je zbrala množica ljudi, zlasti mladine, ki je kralja navdušeno pozdravljala, ko je zapustil hišo. Mladi vladar je ljubezno odzdravljajal, stopil v avto in se odpeljal dalje. Bilo je izprva v načrtu, da si bo mladi vladar ogledal še obrtno razstavo, vendar pa kratko odmerjeni čas izleta tega žal ni dopuščal.

Dve važni pridobitvi pod Martuljkom

Poleg železničarskega počitniškega doma bo še to jesen zrasel tudi nov letoviški hotel

Gozd pod Martuljkom, 12. avgusta.

V Gozdu pod Martuljkom, v eni najčudovitejših naših gorskih dolin, so železničarji in državni nameščenci v nedeljo dopoldne slavili praznik, ki pomeni važen mejnik v razvoju njihovega stanovsko-socialnega dela. V prelepem smrekovem in mecesnovem gaju ob vznožju Špika in Martuljkove skupine so na slovesen način položili temeljna kamna za zgradbo mladinskega počitniškega doma in letoviškega hotela, ki bosta Gozdu brez dvoma prinesla novo dobo naznaha v tujem prometu.

Z dopoldanskimi vlaki se je pripeljala množica gostov iz Ljubljane in od drugod. Na livadi pred upravnim poslopjem, kjer je nastanjena počitniška kolonija železniške dece, so improvizirali skromen oltarček. Prvo dobrodošlico je izrekel predsednik Nabavljalne zadruge železničarskih

stavek počitniškega doma in letoviškega hotela, ki bosta Gozdu brez dvoma prinesla novo dobo naznaha v tujem prometu.

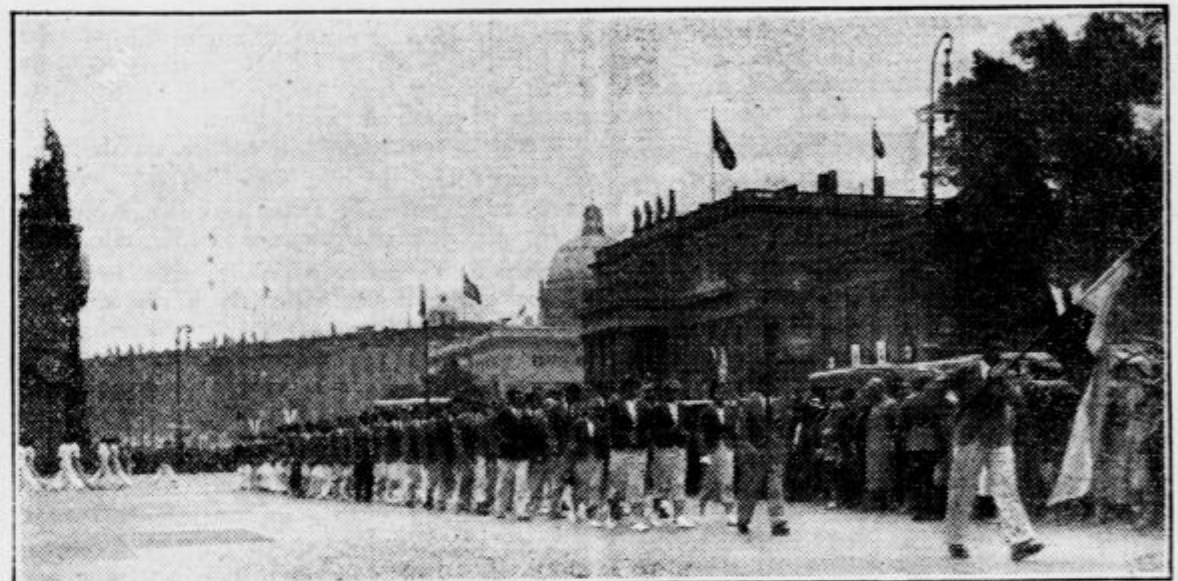
Z dopoldanskimi vlaki se je pripeljala množica gostov iz Ljubljane in od drugod. Na livadi pred upravnim poslopjem, kjer je nastanjena počitniška kolonija železniške dece, so improvizirali skromen oltarček. Prvo dobrodošlico je izrekel predsednik Nabavljalne zadruge železničarskih

DVOJNI UŽITEK

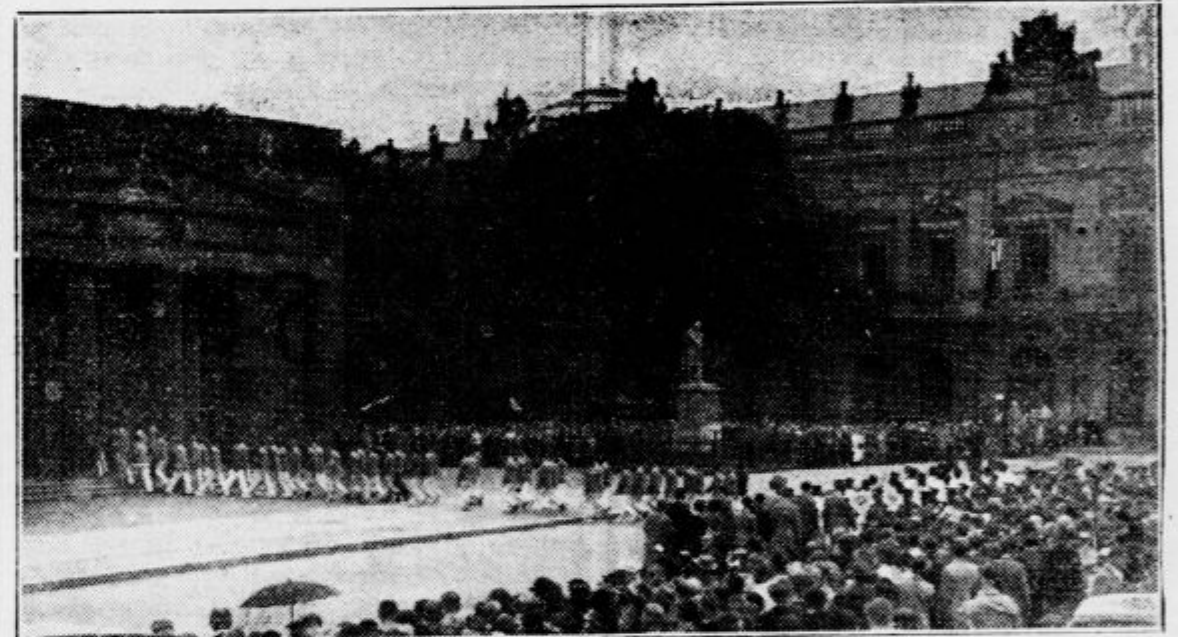

Mladinski dom, ki bo pač eden najimpozantnejših spomenikov, zgrajenih pokojnemu Viteškemu kralju na čast, bo imel prostora za 120 do 140 postelj in bo veljal okrog 800.000 Din; hotel Zveze nabavljanih zadrug pa bo obsegal do 100 postelj in bo veljal okrog milijona Din. Obe stavbi bosta še to jesen v grobem stanju pod streho, prihodnje poletje pa bosta izročeni svojemu namenu.

Poklonitev žrtvam vojne v Berlinu

Olimpijska delegacija Jugoslavije se je s trobojko na čelu podala 7. t. m. v sprevedu pred spomenik padlih bojevnikov in položila venec. Zbudila je mnoge pozornosti

Jugoslovenska reprezentanca polaga venec, vojaška godba svira jugoslovensko himno

Naši Sokoli v olimpijski vasi na poti k tekmar

Velika stavka v Celju

Celje, 12. avgusta.

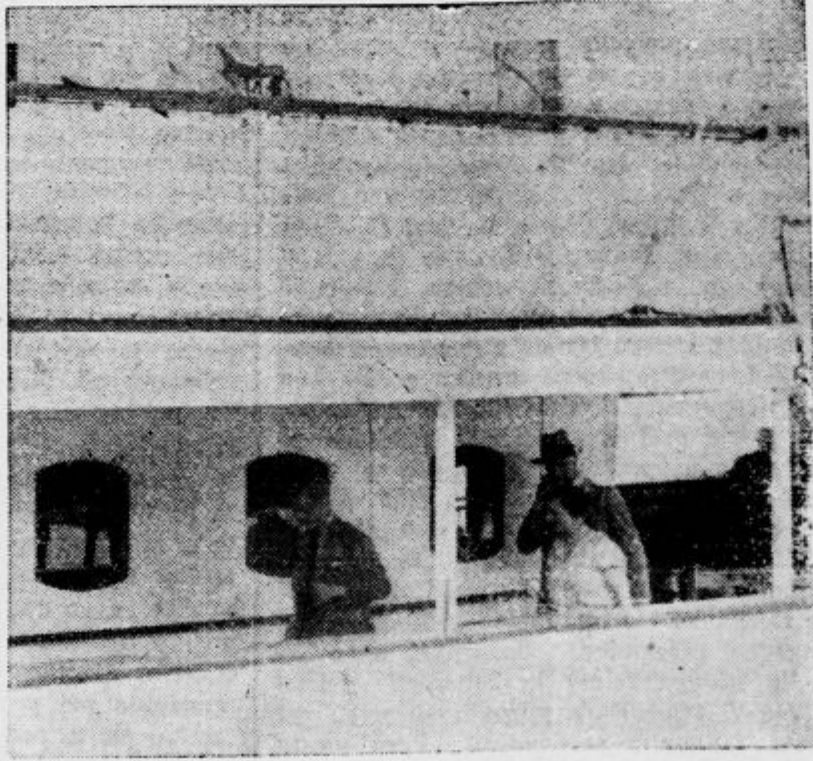
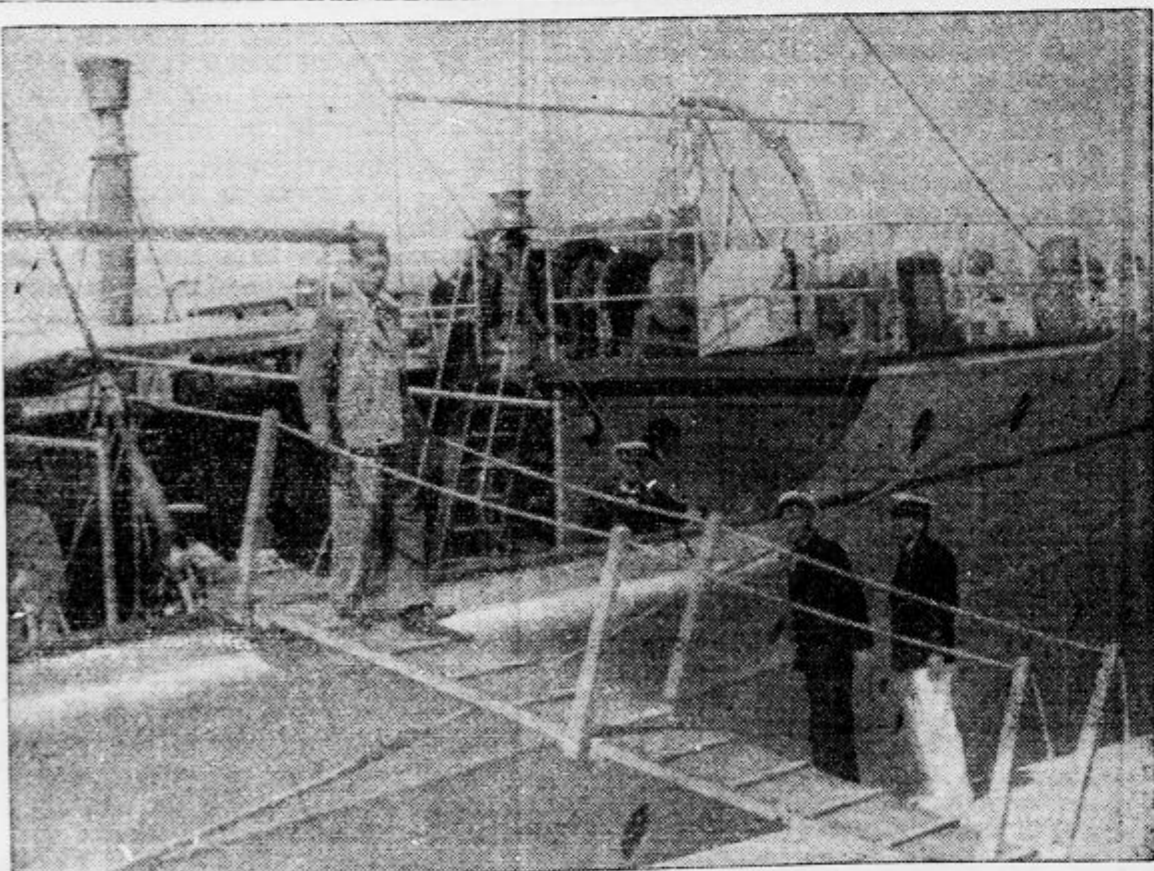
Že 4. t. m. se je začelo menzno gibanje med stavbinskim delavstvom v Celju in celjskem srezu. Ta dan je bil v Celju sestanek zastopnikov delavstva in delodajalcev. Od 8 povabljenih stavbenikov so prišli na sestanek 4. Delavstvo je zahtevalo, da stavbeniki podpisajo takozvani ljubljanski sporazum. Delodajalci takrat niso bili v načelu proti zahtevi delavstva, izrazili so pa željo, naj se odredi ponovna razprava, h kateri naj se povabijo vsi stavbni podjetniki iz Celja ter celjskega, laškega, konjskega in slovenjegraškega sreza. Ta sestanek je bil včeraj v poslopju Delavske zbornice v Celju. Od 20 povabljenih stavbenih podjetnikov jih je prišlo 8 in sicer 5 iz Celja, 2 iz celjskega in 1 iz konjskega sreza. Navzoči so bili tudi zastopniki delavstva, Delavske zbornice, mestne občine celjske in predstojništva mestne policije.

Delodajalci so imeli pred to razpravo sestanek v hotelu »Beli vol«, kjer so formalizirali samostojen predlog za mesto Celje in prej omenjene sreze, delojemalci pa so predlagali sprejetje ljubljanskega sporazuma brez vsake izpremembe. Predlog, ki ga je stavil v imenu delodajalcev stavbenik g. Jezernik, predvideva sledeče mezde: za težake 2,75 do 3,25 Din na uro, s pripombo, da mora imeti po 30 odstotkov težakov pri

vsakem stavbeniku minimalno mezdo 3,25 Din na uro, ostalih 70 odstotkov pa 2,75 do 3,25 Din, zlasti 4,50 do 5 Din z razdelitvijo po pravkar omenjenem ključu, zidarski vajenci v prvem letu po 2 Din, v drugem letu po 2,50 Din in v tretjem letu po 3 Din na uro. Ker so delodajalci vztrajali na svojem predlogu, so se pogajanja razbila.

V gostilni pri »Zelenem travniku« so imeli stavbinski delavci in pri regulaciji Savinje zaposleni delavci zborovanje, na katerem je bilo po poročilu o pogajanjih sklenjeno, da stopijo vsi stavbinski delavci v Celju in v prej omenjenih srezih z današnjim dnem v stavko. Sklenjeno je bilo, da stopijo obenem tudi vsi pri regulaciji Savinje zaposleni delavci v stavko, ker je podjetje kršilo pred kratkim sklenjeni sporazum. Ti delavci zahtevajo tudi, da podjetnik podpiše ljubljanski sporazum, ki bi jim nudil skoraj iste mezde kakor doslej.

Z današnjim dnem so stopili stavbinski delavci v stavko in so zastražili nove gradnje. Stavka tudi 160 delavcev pri regulaciji Savinje. Danes stavka že okrog 300 delavcev, stavka se bo po raztegnila na približno 600 delavcev v Celju ter celjskem, laškem, konjskem in slovenjegraškem srezu.

Nj. Vel. kralj Edvard VIII. na Jadranu: na jahti in na sprehodu

Opozorilo naročnikom inserterov, malih oglasov in drugih reklam- nih objav.

»Jutro« v nedeljo 16. t. m. zaradi praznika v soboto ne bo izšlo, zato pa bo sobotna številka »Jutra« izšla v nedeljski izdaji, to je na pomnoženih straneh in v veliki nakladi.
Ker bo torej sobotno kot nedeljsko »Jutro« dva dni v rokah naših številnih čitateljev, bodo oglasi in druge objave reklamnega in propagandnega značaja nedvomno izčrpale višek »Jutrove« publikacijske sile in dosegle izredne uspehe.

Opozorjamo na to naročnike oglasov in malih oglasov in jih prosimo, da nam svoja naročila za to številko izročijo čim prej, najkasneje pa do jutri popoldne. Le nujne primere bomo sprejemali do 16. ure.

Oglasni oddelek »Jutra«

Domače vesti

* Iz »Službenega lista«. »Službeni list k. r. banske uprave dravske banovine« št. 65 z dne 12. t. m. objavlja uredbo o dolžnostih in pravicah administrativnega upravnika v državnem zdravilišču v Topolščici, poslovnik za poslovanje pri carinskem zavodu, odločbo o oprostitvi Mohorjeve tiskarne v Celju od plačevanja davka, objavo banske uprave o pobiranju občinskih davščin v občini Pišce, razglas mestnega sveta občine Ljubljanske o razglasovanju uredb in sklepov mestnega sveta občine narave, naredbo o prometnih omejitvah na območju zdravilišča Dobrna in objavo pravilnika in tarife javnih skladišč trdnice Javna skladišča v Ljubljani.

* Rezervne oficerje opozorjamo, da imajo odslej šestkrat na leto pravico do polovične voznine (enosmerne) v vseh razredih in vrstah vlakov. Letos so še v veljavi stare legitimacije, ki si jih lahko vsak nabavi pri pododboru. Prihodnje leto pa pridejo v rabo nove žel. legitimacije, ki se bodo začele izdajati ob koncu decembra za dobo petih let. Področna pojasnila se dobe v pisarni pododboru v Ljubljani med poslovnimi urami.

Triumph najpopolnejši
štedilnik

Okusen
štedljiv
a poceni

Izdelek: Osješke livarne železa in
tovarne strojev d. d. - Osijek

Samoprodaja za Ljubljano:
FRANCO GOLOB, železnina - Wolfova
ulica. Za Maribor: PINTER & LENARD

* Pozor gg. zdravnikom in medicini! Podpisana uprava je sprejela do danes 32 potnih listov. Zaradi tega pozivamo vse ostale gg. zdravnike in medicince, da nemudoma pošljejo od oblasti vidirane potne liste na upravo, da jim more pravočasno preskrbeti potrebni vizum. Ker je uprava od centralnega odbora prejela od danes le 25 legitimacij, katere bo takoj dostavila zadevnim prijavitelcem, se pozivajo vsi ostali gg. zdravniki in medicinci, da nakažejo takoj kvotizacijo po din 150 za osebo ali na Kredito sanitetno zdravstvo v Beogradu, Zeleni venec 3, čekovni račun 58.348 ali pa direktno na podpisano upravo, ker sicer ne dobe legitimacije in drugih važnih informativnih listin. Gospodje, ki so plačali omenjeno voeto kje drugje, naj takoj urgirajo pri Sanitetni zdravici. Glede potovanja samega se obvešajo gg. zdravniki in medicinci, da odpelje iz Beograda v petek 11. septembra ob 8. jutraj specialni vlak v Sofijo, kateremu se bodo priključili posebni vozovi iz notranjosti naše države, ako se bo prijavilo za nje najmanj 50 oseb. Iz Sofije same se bo vračal 16. septembra poseben vlak v Beograd, ako se to prijavilo najmanj 300 udeležencev za III. razr. ali 200 za II. razr. Potni stroški od Beograda do Sofije in nazaj v Beograd znašajo 260 Din za II. razr. in 180 Din za III. razr. Osebe, ki žele potovati s posebnim vlakom od Beograda do Sofije in nazaj, morajo to naznaniati do 25. avgusta Jugoslov. kreditni sanitetni zdravici, Beograd, Zeleni venec 3 in jih poslati zgoraj navedeno potnico po čeku, katerega sprejmejo te dni z legitimacije. Več v legitimacijah in v informativnih listinah, ki se prejmejo po plačilu kvotizacije. Uprava Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani.

* Udeležba na socialnem in pedagoškem tečaju za srednješolske učitelje. Na konkretno vprašanje, kdo se lahko udeležil tega tečaja (od 17. do 20. avgusta t. l.), sporoča banska uprava, da je tečaj namenjen vsem brez izjeme, ki imajo kvalifikacijo za službo na srednjih šolah. Za diplomirane (Hofzofe, n. pr. ki čakajo na službo, je udeležba v takem tečaju posebno priporočljiva. Samo prireditelj v sredo (19. avgusta) je rezervirana za člane Jugoslovskega profsorskega društva.

* Na Krškem polju bodo 16. avgusta velike konjske dirke. Nagrade bodo plačane takoj v gotovini. Ker ima prireditelj na Krškem polju že tradicionalen gospodarski sloves, je zanimanje konjerejev, kakor tudi vseh ljubiteljev iz okolice in oddaljenih krajev že danes zelo veliko. Po konjskih dirkah bodo kolesarske dirke. Pri vsej prireditvi bo sodelovala krška gasilska gasilnica. Zatorej ne zamudite pohitei v nedeljo na zgodovinsko Krško polje.

* Zastoj na morje bodo potovali in bodo uživali popolnoma brezplačno oskrbo v najboljših hotelih na Korčuli, v Splitu, v Crikvenici in na Sušaku dobitniki nagrad križarice Jadranske straže, ki se bodo žrebale 17. avgusta. Šest podmladakjev JS pa bo deležnih 14-dnevnega letovanja na morju z brezplačno vožnjo. 30 nagrad je razpisal Krajevni odbor Jadranske straže v Ljubljani za člane JS, ki bodo pravilno rešili križanko. Za katero se dobe tiskovine in potrebni kolki za 15. Din pri vseh ogrankah JS v dravski banovini in po trafikah. Prijatelji JS, ki še niso člani, naj takoj prijavijo svoj pristop, da bodo lahko deležni razpisanih nagrad.

* Velika eskurzija Poljakov na Jadran. V Krakovu je bila organizirana velika eskurzija poljskih izletnikov na naš Jadran. Na glavni kolodvor v Zagrebu sta prepeljala v sredo popoldne dva posebna vlaka 450 poljskih gostov, ki so bili na postaji pozdravljeni od predstavnikov banske in mestne uprave ter od članov Poljsko-jugoslovske lige. Poljskim gostom so potem priredili banket. Zvečer pa so odpotovali Poljaki v dveh skupinah v Split, kjer so jim tudi pripravili lep sprejem.

* Polovična vožnja za udeležence svečanosti strelske družine v Kranju. Prometno ministrstvo je odobrilo udeležencem svečanosti strelske družine v Kranju polovično železniško vožnjo. Popust velja pod običajnimi pogoji od 12. do zaključno 18. t. m.

* Smrt zaslužnega oficirja. V Skoplju je umrl poveljnik 21. pešpolka češkoslovaškega polkovnik Stefan Kršmar, rodom iz Virja v okolici Varaždina. Pokojni polkovnik Kršmar je bil odličen oficir, visoko čislani v tovariških vrstah in priljubljen pri moštvu. Odlično se je udeleževal pri osvoboditvi Medmurja in Prekmurja. Njegovo truplo so prepeljali v rojstni kraj in bo tam položeno k večnemu počitku v rodbinski grobnici.

* Priprave za proslavo 100-letnice obrtne zadruge v Sisku. Obrtniki v Sisku se vneto pripravljajo na proslavo 100-letnice svoje obrtne zadruge. Ta obrtna zadruga je matica številnih obrtnih združenj v drugih krajih in se bodo proslave udeležile številne delegacije. Odbor, ki vodi priprave za proslavo, ima zaradi tega dosti dela.

* Geološka raziskavanja. Geološki zavod vsučilišča v Utrechtu prireja že več let eskurzije slušateljev zadnjega semestra v razne države v svrhu geoloških raziskovanj. Te eskurzije vodi prof. Rutten zdaj je ta profesor s svojimi dijaki na delu v okolici Imotskega in Makarske.

* Iz rudarske službe. Za računskega inšpektorja VI. skupine pri rudarskem glavarstvu v Ljubljani je napredoval Ivan Čermig, dosedanj računski kontrolor istotam.

* Novi predpisi za sportno-turistične pilote. Poveljstvo aviacije v Zemunu je objavilo predpise o letanju s turističnimi in sportnimi letali. Letanje je dovoljeno samo onim, ki imajo pravilno pilotsko diplomu. Osebe, ki imajo diplomu turističnega pilota, lahko sprejemajo na letala sopotnike, a to samo brez vsakega nagrad in pod pogojem, da so tudi sopotniki že vajeni potovanja z letali. Zračne kretive smejo kakor vse druge lete za nagrado opravljati samo kvalificirani piloti, ki imajo še posebno diplomu za zračni promet. Novi predpisi so bili izdani zaradi tega, ker se je že večkrat pripetilo, da so letala vodile tudi nekvalificirane osebe.

* Pokret delavcev beograjskih pekarn. Stavka delavcev v beograjskih pekarnah, pri katerih sodeluje 1.200 pomočnikov in delavcev, še traja. Delavci, ki so zelo disciplinirani, naglašajo, da bi mnogi beograjski pekovski mojstri radi podpisali kolektivno pogodbo, a da jim to ovira predsednik njihovega združenja. Ker se pričakuje intervencija ministrstva socialne politike, domnevajo, da bo stavka kmalu končana. V tork popoldne so imeli stavkojoči pomočniki in delavci svoj sestanek, na katerem je bilo izvoljeno vodstvo stavke. Tudi na zemunsko področje se je stavka razširila in dočim se je v raznih beograjskih pekarnah še moglo dobiti svežega kruha, ker so pekli mojstri sami in so pri tem pomagali njihovi rodbinski člani in vajenci, je bil Zemun brez svežega kruha.

* Spor med gostilničarji in pivovarjami je pred dnevi izbruhnil v Beogradu, ker pivovarje niso hoteli po zahtevi gostilničarjev znižati cen. Nekaj dni se v Beogradu sploh ni točilo pivo. Oni dan pa je bila v strogi stavki v dveh velikih lokalnih na-

pravljena izjema zaradi tega, ker so praznovali poroki v dveh gostilničarskih rodbinah. Na obeh porokah je bilo mnogo svatov in, ko so za nje točili pivo, so seveda tudi žejni Beograjčani prišli na svoj račun. Zemunski gostilničarji pa že 8 dni ne točijo piva in tam v teh dneh ni bilo še nobene izjeme. Gostilničarji hočejo pivovarje na vsak način prisiliti k znižanju cen.

* Stavka grobarjev v Zagrebu. Odbor zagrebske mestne občine, ki nadzoruje mestno pokopališče, je imel v zadnjih dneh že več sej zaradi grobarjev na Mirogoju, ki so stopili v nekakšno stavko in nočejo ob nedeljah pokopavati mrličev. Ob nedeljah pogrebov ne bo, dokler ne pride do sporazuma. Delavci na Mirogoju so zahtevali nedeljski počitek, zaradi česar naj bi bili ob nedeljah na Mirogoju ustavljeni pogrebi in sploh vsa dela. Občinski odbor je o tem razpravljaj, a ni mogel izpolniti zahteve o nedeljskem počitku, ker so taki počitki lahki za vse, samo ne za smrt. Občinski odsek, ki se bavi z upravo pokopališča, je odredil turnuse dela na pokopališču, tako da bi vsak delavec enkrat na teden imel ves dan prost. Za ta dan počitka pa odsek grobarjem ne misli plačati in tako se grobarska stavka nadaljuje.

* Vremenska nesreča na Kosovu. Huda nesreča je zadela vasi Privdvorice. Slatino in Vučo v kosovski-mitroviškem srezu ter vas Lešak v deževskem srezu. Nad temi vasi se je oni dan zvečer utrgal oblak, celo uro je bilo, vmes pa je padala nenavadno dežela in gosta toča. Sreski načelstvi sta odredili komisijo, ki je obiskala, opustošene kraje ter cenila škodo na preko 600.000 Din. Komisija je predlagala, naj bi se hudo prizadetim posestnikom čimprej poslalo nekaj najnujnejšega živeža. Poleg škode od toče pa ima vas Slatina tudi to nesrečo, da je hudournik, ki je drl skozi njo, odnesel 6 hiš. Po okoliških naselbinah je v hudournikih utonilo precej drobnice in celo nekaj goveje živine.

* Številni požari in požigi v Sisku. Sisk si je pridobil žalostno prvenstvo s svojim rekordnim številom požarov. Nedavno so listi pisali o dveh požarih v eni noči, potem o treh požarih v 8 dneh, sedaj pa je ta rekord potolčen, ker je od sobote do ponedeljka zvečer štirikrat gorelo. Večkrat nastane ogenj po nesreči in to zlasti v polnem času, ko se pri mlavi vname slama, ugotovljeno pa je tudi, da so bili že nekajkrat na delu požigalci. V nekaterih primerih je bil ogenj podtaknjen iz maščevanja, v drugih pa v spekulacijah z varovalnino.

* Termin za oddajo konkurenčnih osnutkov kiparskih in slikarskih del za novi parlament je podaljšan do 1. oktobra 1936. Podaljšanje termina velja enako za vsa dela. DSLU.

* Brezplačne nove ilustrirane prospekte razpošilja staršem, dijakom-interesentom enoletna privatna trgovska šola, znani Kristofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska 15. Pišite ponje! Solina 120 Din.

* Udeležite se Putnikovega dnevnega izleta z avtobusom Opatica-Sušak za 60 Din.

* Avtoizleti: 5. do 9. sept. na dunajski vselejeme, 6. do 8. sept. v Benetke in Padova. Prijave: Izletna pisarna Okorn, Ljubljana, hotel Sion, tel. 26-45.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in skrojbeno perilo v najlepšo izdelavo.

* Pri zaprtju in monjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravnega Franc Jožefove grenčice.

* Eno srce — ena radenska...

Iz Ljubljane

u— Celjski grofje na Viču. Marljivo sokoleki gledališki oder, ki vrši važno kulturno nalogo v našem okolišu, se je odločil, da vzprizori v soboto 15. in v nedeljo 16. t. m. na letnem tovalodišču na Glincah Kreftove »Celjske grofe«. Pri predstavi sodelujejo najboljše moči viškega sokolskega odra, režija pa je v spretnih rokah mladega in talentiranega režiserja br. Staneta Severja. Naše marljive igralce in igralko je že posetil dvakrat avtor drame G. Bratko Kref in se zelo pohvalno izrazil o vseh sodelujočih. Ker je drama zelo globoka in nam kaže trpljenje naših pradedov pod fevdalci, opozarjamo občinstvo in sokolsko članstvo na ta izreden kulturni dogodek na Viču ter ga vabimo, da v velikem številu poseti obe predstavi. Začetek predstave bo točno ob pol 21., zato prosimo vse posetnike, da si vstopnice nabavijo že prej pri br. Jelečniku v Rožni dolini in v Sokolskem domu na Viču. V primeru, da bi bilo skrajno slabo vreme, bo predstava v dvorani Sokolskega doma, nakar opozarjamo vse posetnike.

Dr. STACUL

SPECIALIST ZA OTROSKE BOLEZNI
zopet redno ordinira.

u— Kaj vse izgubljajo in najdejo Ljubljanci. Pozabljenost in razmišljenost ljudi se lepo zrcali iz seznama izgubljenih in najdenih predmetov, ki ga sleherni mesec prejmemo od ljubljanske policijske uprave. V seznamu izgubljenih predmetov v času od 1. do 31. julija so med drugim: 2 tisočaka, 400 Din gotovine, črna nova listnica s 1300 Din, 2 srečki državne loterije in več dokumentov na ime Bogdana Zupana, rjava listnica s 700 Din in z legitimacijo dr. Roberta Ogoreutca, temnozrjava usnjena listnica s 500 Din, črna usnjena listnica s 2400 Din in z dokumenti Leopolda Lenardiča, ročna torbica s 370 Din in z receptom zdravnik dr. Klavžarja, potem pa je med izgubljenimi predmeti še cela vrsta najrazličnejše drobnjari od zlate verižice s smaragdno od sivih blaz za motor, od zastavnih listkov do vlačilne verige. Med najdenimi predmeti, ki jih je nemerno manj, pa so trije stotaki, zlata tanka zapetnica z deteljico in še različne drugače zapetnice, denarnice, aktovke, 20 kg starega železa in kanarček zelene barve. V železniških vozovih so našli cel muzej zanimivih predmetov. Prvo mesto zavzemajo seveda denariki, ki jih je nič manj kakor 37. družbo pa jim dela 7 palic, 2 solnčnika, 22 klobukov, 2 damska slavnika, baretko, sportne čepice, plašči, jopice,

Kupujte srečke in že izžrebane zamenjajte

pri znani srečni kolekturi

MILANA LAVRIČA,
Beograd, Poenkareova 25.

suknjiči, srajce, novi damski čevlji in damske rokavice, damska zapetna ura, damski klobuk, karton damskih čevljev, potem pa tudi nekaj moških in otroških stvari. Kdor je kaj izgubil, naj se zgleda na upravi policije.

u— Mestna ženska realna gimnazija. Popravni izpiti bodo 29. in 31. t. m. Vpisovanje bo 3. in 4. septembra. Enoletni trgovski tečaj: vpisovanje 13. in sprejemni izpit 14. septembra. Sprejemni pogoji: meščanska šola z završnim izpitom ali nižja gimnazija z n. t. i. Najstarejši trgovski učni zavod, ustanovljen 1899. let. Pravica javnosti. Prvovrstni strokovni pouk, kvalificirane učne m. i. krasni učni uspehi. Enoletna gospodinjstva šola Mladika: vpisovanje 29. in 30. septembra, pričetek pouka 1. oktobra.

u— Trgovine bodo na praznik v soboto 15. t. m. in v nedeljo 16. t. m. v Ljubljani ves dan zaprte. Združenje trgovcev v Ljubljani.

u— Signalno sireno, ki jo je nabavil odbor za obrambo mesta pred zračnimi napadi, so pred posetno komisijo žrteli dopoldne preizkušali na terasi nebotičnika. Oglasiati se je začela okrog 7. in so se potem njeni močni zvoki mnogokrat ponovili. Člani komisije so odšli v svrhu kontrole daleč na Barje in so tu tuljenje sirene slišali tudi tja.

u— Društvo »Tabor«. Drevi ob 20.30 članski sestanek s predavanjem.

u— Zahvala. Ob prebriski izgubi mojega nepozabnega soprega odnošen očetla podnarnika drž. polic. straže g. Viktorja Hufnagla sva prejela toliko izrazov sočutja, da se ne moreva vsakemu posebej zahvaliti. Posebno zahvalo sva dolžna gg. zdravnikom primariju dr. Blumauerju, dr. Bajcu in dr. Iličarju, darovalcem krasnih vencev in cvetja, posebno še g. upravniku policije v Ljubljani g. Keršovanu, namestniku komandanta 8. orožn. polka, zapovedniku centralne policijske šole g. Tkalčeviču v Zemunu in nadzornim organom te šole, dalje Podporni zadrugi drž. polic. nameščencev in upokojencev, osetjuju polic. straže in uprave policije za častno spremstvo, pevskemu zboru drž. polic. straže in vsem ostalim, ki so nama stali v njegovi težki bolezni ob strani, ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Zalujoca soprega Marija Hufnagel s sinčkom Viktorčkom.

Iz Celja

e— Velikodušen dar. Cinkarna dd. v Celju je darovala 10.000 Din za pomožno akcijo za podpiranje brezposelnih z javnimi deli. Mestna občina ji je za ta velikušni dar izrekla najlepšo zahvalo z željo, da bi to darilo našlo posnemalce.

e— Smrten padec. V soboto se je smrtno ponesrečil 67-letni delavec Jurij Šoster s Črnege vrha pri Sv. Juriju ob Taboru. Ko je stopal zvečer po ozki stezi nad prepado v gozdu na Črnem vrhu, mu je spodrenilo in je strmoglavil v pritiženo 50 m globok prepad. Nesrečen je bil na mestu mrtve.

e— Dva prijatelja tuje lastnine pod ključem. Celjska policija je večeraj aretirala 29-letnega brezposelnega delavca Milana A. iz Pilštanja, ki je pri zaslišanju priznal, da je 1. t. m. ukradel Valterju Dergancu iz njegove sobe v Gosposki ulici obleke in nekaj gotovine v skupni vrednosti 1800 Din ter prodal ukradene obleke za 25 Din. Policija je tudi ugotovila, da je A. pred dnevi ukradel šoferju Aubrehtu iz njegovega stanovanja v Miklošičevi ulici nekaj obleke v vrednosti 500 Din in jo potem prodal za 15 Din. Aretiranca so izročili okrožnemu sodišču. V tork ob 23. je stražnik v Klavniški ulici ustavil 26-letnega brezposelnega delavca Ivana K. iz Podsepe, ki je nesel na hrbtu vrečo krompirja. Delavec je sprva trdil, da je našel vrečo ob zidu cerkve sv. Duha, pozneje je rekel, da mu je nekdo krompir podaril, slednjič pa je priznal, da je krompir izkopal na neki njivi pri okoliški deški narodni šoli. Delavca so oddali v zapore sreskega sodišča.

e— Za 1000 Din kolekov je izgubil šofer avtobusa na poti iz Celja do Vranskega. Ker mora škodo povrniti, bo najditelj pač toliko uvidel, da bo koleke s knjigo vred oddal na celjski policiji.

e— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vefilmi »Zavrženci« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— Predstojništvo mestne policije v Mariboru poziva vse lastnike biciklov, kateri še nimajo evidenčnih tablic, da se takoj zgledajo s prometno knjižico odnošno potrđilom na policijskem predstojništvu, soba št. 10/II.

a— Naknadna zaprisega. Mestno poglavarstvo, vojaški oddelek, razglasa, da bo naknadna zaprisega vseh vojnih obveznikov, ki do danes niso bili iz kateregakoli vzroka zapriseženi na zvestobo Nj. Vel. Kralju Petru II., v četrtek 13. t. m. ob 11. uri dopoldne v Gambirnovi dvorani.

a— Dva nova gorila. V St. Liju v Sloven. krajih gorilica je umrla gospa Ana Celerjeva. Pogreb bo jutri ob 9. V Framu je umrla gospa Ana Čebularjeva, poštarica v Cirkovcah. Pokopali jo bodo jutri ob 15. na Po. brežju. Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

a— Nesreče. Na križišču Aleksandrove ceste in Kopališke ulici je večeraj popoldne zavozil neki mersarski pomočnik s svojim kolesom v bolnišnico sestro Nikolajo Matekovo, ki jo je podrl na tla. Pri padcu je sestra Matekova zadobila obutne poškodbe na glavi in na levi roki. — 8 letni kočarjev sin Pederzavnik Peter iz Breznega se je igral na cesti. V tem času je pribrazil mimo neki motoklist. Deček se je hotel v zadnjem trenutku izogniti, toda motorno kolo ga je prehitelo in povozilo. Deček je dobil pri tem težje poškodbe in so ga morali nemudoma odpeljati v mariborsko bolnišnico. — 24 letna delavka Švager Neža iz Slovenjvasi je pomagala pri prevozu peska. Na nekem ovinku se je voz prevrnil in jo je pesek zasul. Švagerjeva ima težje notranje poškodbe in poškodbe na nogah. Ljudje, ki so bili tam v bližini, so jo odkopali iz peska in jo odpremi v bolnišnico.

Ze prva dva dni glavnega žrebanja izplačal Lavrič svojim odjemalcem na izžrebane srečke, in sicer:

na št. 1869 Din 100.000,—
na št. 49209 Din 80.000,—
na št. 49563 Din 50.000,—
na št. 75950 Din 40.000.— i. t. d.

a— Beg iz šiviljenja. V Suhemdoletu si je končal prostovoljno življenje 42letni gostilničar in najemnik Jožef Gal. Našli so ga v skednju obesnega. Gal je zapušta ženo in tri nepreskrbljene otroke. Kaj je gnalo Gal leta v tako žalostno smrt, ni točno znano, verjetno pa je, da je dejanje izvršil v hipu duševne zmedenosti.

a— V občinski urad sta nameravala vstopiti. Večeraj ponoči okoli pol 2. se opazila neka vinarica, kako sta dva moška s krampom lomila opeke na zidu občinskega urada v Zgornji Kungoti. Vinarica je takoj obvestila orožnike. Ko so pa prišli tjakaj, ni bilo o vlomilcih nobenega sleda. Očitno sta nameravala vlomilca napraviti v zidu luknjo, skozi katero bi se potem splazila v notranjost hiše.

a— Opeharjeni prevzičkar. Iz Spodnjega Boča pri Selnici ob Dravi se je večeraj jutraj podal na živinski sejem v Maribor prevzičkar Ferdinand Škub, da bi kupil na sejmu mladega junca. Kmalu je našel primerno žival ter se pogodil s prodajalcem, nekim trgovcem z živino, za ceno 3 Din za kg. Dal mu je na roko 400 Din ter se s prodajalcem pogodil, da bosta junca lehtala poleg ko se Škub vrne iz mesta. Ko pa je prišel Škub okoli 12. ure spet na sejmščiše in hotel prevzeti kupljenega junca, za katerega je dobil živinski potni list, je zamaškal žival in prodajalca. Trgovci z živino je namreč medtem junca prodal nekemu drugemu posestniku, ki je žival že odpeljal. Prodajalec je izgubil in ga rasteledujejo zaradi goljufije.

Iz Zagorja

z— Smrti dobre žene. K večnemu počitku so položili 74letno posestnico vdovo Marijo Sotensko iz Zavin. V nedeljo ponoči jo je zadela kap in jutraj so jo našli mrtvo. Pred dvema letoma je za kajpo umrl tudi njen mož Jože. Pokojna je bila splošno priljubljena.

z— Nemški sportniki v Zagorju. V soboto sta pripulila po Savi dva čolna z zastavo kljukastega križa. Vozila so se mladi nemški sportniki, ki so potem nadaljevali pot po Savi do Zagreba, od tam pa so se z vlakom odpeljali na Sušak, da bi s čolna jadrili ob naši obali. Zgledalo se je, da ob njem ter si dali potrditi svoje izkaznice.

z— Igra narave. Na vrtu učitelja g. Alberta Potočnika v Zagorju cveto trobentice. Pri Sv. Urhu nad Savo pa cvete jablana, ki ima poleg cvetja že dozorele sadeže.

z— Zagorje brez solj in vode. Kakor lani tudi letos ni mogoče dobiti pri trgovcih soli. Trgovci pravijo, da so pred enim mesecem poslali denar za vagon soli, katere pa še niso prejeli. Vzroke takih neradostih bo gotovo ugotovila monopolska uprava. Prebivalstvo se tudi pritožuje zaradi pomanjkanja pitne vode. Vode primanjkuje gotovo zaradi tega, ker jo mnogi tratijo brez potrebe. Potrebna bi bila strožja kontrola, a kadar škropijo ceste, naj se uporablja za to voda iz potoka in ne iz vodovodnih hidrantov.

Iz Kamnika

ka— Predavanje o s-rupenih plinih in obrambi pred njimi bo v nedeljo dopoldne v mestnem parku.

ka— Novo motorno brizgalno si je nabavilo gasilno društvo v Nevljah. Zaradi pogostih požarov v neveljski občini so bili občani prisiljeni k tej žrtvi. Brizgalna je veljala 29.000 Din in je ena najmodernejših in najboljnjih v kamniški gasilski župi. Pri polizkušnji se je v splošno zadovoljstvo sijajno obnesla. Ker je neveljska gasilska dom komaj 10 minut iz Kamnika, je ta pridobitev tudi v veliko korist Kamniku, zlasti pa pri požarih v večji oddaljenosti od vode, ko je treba kombinirati več motornih brizgal.

ka— Lep pokal je poklonila kamniška občina za zmagovalca v nogometnem brzoturnirju, ki bo v nedeljo v Kamniku pod pokroviteljstvom sreskega načelnika g. Antona Kosja, Sodelovalci bodo klubi »Domžale«, »Disko«, »Mengeš« in »Kamnik«. Pokal je razstavljen v Siskovi trgovini.

Naloge in ovire tujskega prometa

Septembra bo sklicana velika anketa
Ljubljana, 12. avgusta.

Zveza za tujski promet v Sloveniji je večeraj na svoji plenarni seji pri udeležbi skoraj vseh svojih odbornikov nad tri ure intenzivno razmotirala in razpravljala o pravihnikih za sestavo banovinskega tujsko-prometnega sveta dravske banovine in za sestavo krajevnih turističnih odborov v Sloveniji. Obširna in stvarna debata je rodila zelo zanimive rezultate, ki bodo služili za podlago ankete, ki se bo o teh vprašanjih vršila v septembru v Ljubljani. K tej anketi, ki jo bo sklicala banska uprava, bodo poleg Zveze za tujski promet v Sloveniji pritegnjene še Tujsko-prometna zveza v Mariboru, važnejša tujsko-prometna društva in gospodarske zbornice in korporacije.

Veestransko so se obravnavale na tej seji tudi razne težkoče in ovire našega tujskega prometa, ki se pojavljajo zadnje čase. Sklenilo se je z vso energijo pritiskati na odločujoče, da se ponovno odpre kredit za nemške turiste pri nemški Reichsbanki. Spreženi so bili zanimivi predlogi za izboljšanje voznega reda in voznega parka, za omiljenje kontrole potnih listov pri mednarodnih vlakih, za odstranjenje sitnosti, ki se delajo tujim gostom na raznih mestnih mitnicah itd.

Seja je potekla v najlepšem soglasju, kljub temu, da so številni člani odbora posegali v debato s prav zanimivimi in stvarnimi predlogi. Sklepi plenuma bodo brez odloga poslani na merodajna mesta, da se jim prej realizirajo.

Dne 10. avg. so bili izžrebani sledeči večji dobitki:

Din 200.000.— št. 47.824,
Din 80.000.— št. 56.244, 76.546,
Din 50.000.— št. 18.429, 78.033, 81.706,

pri Zadružni hranilnici sledeči dobitki:

Din 3.000.— št. 10.857,
Din 2.000.— št. 75.654, 95.766,
Din 1.000.— št. 5.802, 5.896, 10.890, 17.407, 24.862, 33.096,
46.146, 46.156, 46.157, 62.046, 75.653,

Zdravi, lepi zobje? Najboljše priporočilo: Vzemi

DOMAČI IZDELEK

SARGOV

KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Tako se izvablja denar

Nekaj značilnih primerov iz razprave proti Grašku

Ljubljana, 12. avgusta. Kakor smo javili, bo danes razglašena v razpravni dvorani na št. 79. razsodba v Graškovi zadevi. Medtem pa se še lahko malo pobavimo z nekaterimi zanimivostmi, ki smo jih slišali na večerajšnji popoldanski razpravi med čitanih sodnih zapisnikov o pričevanju številnih oškodovancev. Proti večeru je gneča v nekdanji porotni dvorani nekoliko poenostavljena, ko so drugi za drugim prišli odhajati podeželski oškodovanci na vlak. Ostali so še ljubljanski, ki so tu in tam prekinjali sicer mirni in včasih že kar monotoni potek razprave.

Vsekar so zanimiva pota in sredstva, kako so izgubili premoženje ljudje, ki so leta in leta tako skrbno zbrali majhne prihranke v spoštljivo hranjene vlozke knjižice, in kako je bilo mogoče, da so se v Graškove roke v sorazmerno kratkem razdobju od 1. 1934. stekale vloge, ki so šle v težke milijone. Saj je sam Grašek v teku razprave skoro ponosno in samovšečno priznal, da je imel okoli 7 milijonov Din prometa in to ne od realitete pisarne, ki ni donosala kaj prida. Promet je rastele s prekupčevanjem hranilnih knjižic ljudi, ki so bili v skrbeh za svoje vloge in v veliki stiski za gotovino. Saj so bili med oškodovanci v izključni večini kmetje, delavci služkinje, vpoškovanci in obrtniki. Da so se prodajalci obračali has na Graška, je bil vzrok v tem, ker je ravno Grašek znal na svojevrstne načine razbojnat svoj sloves. Naslednji primeri naj govore o tem.

Nekateri oškodovanci so rekli, da so izvedeli za odrešilnega kupca, ki je plačeval zamrzle vloge tudi do 100% njih nominalne vrednosti, po časopisu ali kmet-skemu ljudstvu so bile postavljene vabe tudi med razglaševanjem pred cerkvijo, kjer po maši doznajajo za najvažnejše novice tako, kakor jih meščani pobirajo iz časopisa. Pravo posredovalnico pa so otvorili agentje kar na ljubljanskem kolidvoru, kjer so kakor detektivna zločince

prežali na očane in žene, ali nimajo morda kake knjižice v culi ali košari. Take »vibice« so potrepljali po rami in pri-jeli pod pazduho. Govoreč jim o »rešitelju« Grašku. Kdo se ne bi bil razveselil nad takim posilstvom, da bi lahko nepričakovano prinesel domov obleko za ženo in par čevljev za otroke. Ko zavodi niso dajali iz svojih blaginj niti za najnujnejše potrebe! Agent je še podžgal, naj pohite, ker bodo cene knjižicam padle — in riba se je utjela.

O Grašku pa so ljudje doznavali le naj-boljše: gospod, ki je bogat in ima hišo na najbolj prometnem prostoru Ljubljane »glazuro« v Kamniški ali pa posestvo na Štajerskem. In ko se prihajali v njegovo pisarno v Gledališki ulici, jim je kazal cel kupček knjižic »Društva sv. Terezije«, ki je gradilo hiralnico s pomočjo Graškovih obrov. Pokazal jim je tudi seznam knjižic, ki mu jih je prodal neki župnik in po-vedal, da je že vsa kupnina plačana. Drugim je kazal knjižico s skoro milijonsko vlogo, ki jo je kupil. Zaupanje je rastle!

Neki župnik z dežele je imel celo toliko zaupanja do njega, da je bil dve leti z njim v kupčijskih zvezah in to je bil za-dosten razlog, da je 50 župniških faranov zaupalo Grašku svoje knjižice.

Nekemu trgovcu, ki ga smatrajo za zelo sposobnega, je Grašek razlagal način svojega trgovanja s hranilnimi knjižicami, ki so desetkrat obrnjene in prodane prinašale do 20% dobička. Trgovca je njegov »sistem« prepričal in Grašek si je z njim pridobil novega zaveznika in pri-poročnika.

Vsi ti ljudje, ki so nasedali in doživeli razočaranje, so prepričani, da jih je Grašek zavestno osleparil. Le malo jih je še med njimi, ki ga imajo v boljšem spomni-ju. Vseh 35 osumilencev, ki so delali zanj kot njegovi posredovalci in akvizit-erji, je pa seveda strumno izjavilo, da je Grašek poštenjak, ki nikdar ni imel slepar-skih namenov. V ostalem — počakajmo na besedo sodišča!

Umor sta priznala

Tragična smrt fin. preglednika Strajnska pojasnjena

Maribor, 12. avgusta. Umor pokojnega finančnega preglednika Ivana Strajnska v Mejni ulici 32 je se-daj popolnoma razčiščen na podlagi ob-širnih poročil o zaslišanju zločincev Karla Sterna in Ivana Kolarja in njunega prizna-nja na orožniški postaji v Triebnu v Av-striji. Iz poročila, ki ga je prejela maribor-ska policija, je razvidno, da sta se Stern in Kolar že dalj časa pred umorom razgovar-jala o tem, kako odvzeti Strajnsku denar, ki ga je imel shranjenega v svojem stanovanju. Razgovora o tem pa nista vodila sa-ma, temveč je bil v njuni družbi tudi neki 38-letni ključavničarski pomočnik Franc Belak, ki je vedel, da ima Strajnske pri se-bi približno 30.000 Din gotovine.

Vsi trije padajo so se, kakor izpovedu-je Stern, dan pred zločinom (7. julija) spo-razumeli, da se sestanejo v magdalenskem parku, kjer bodo skupno izdelali načrt. Be-lak je še tisti dan pokazal Sternu Strajns-kovo hišo in sobo, kjer je bila omara z denarjem. Dogovorili so se nadalje, da bo do-dejanje izvršili v času, ko bo Strajns-šek sam doma. Dogovorjeno, storjeno. Na-slednji dan sta se Stern in Belak pojavila pred Strajnskovo hišo med 6. in 7. uro zjutraj, ko je Strajnskova žena odšla na trg. Kolarja ni bilo tam, ker je kot nekdan-ji Strajnskov sosed bil tamkaj dobro znan. V hišo je stopil Stern, medtem ko je Belak strajl pred hišo. Kolar je tical ta-čas doma. Stern je po vstopu v hišo vprašal Strajnska za stanovanje in za denar. Strajnske je baje v to privolil in se napo-til do omare. Namesto denarja pa je po-tnil iz omare sabljo, da bi odgnal iz hiše neprijetnega gosta. Stern je zgrabil Strajns-ka, mu izvil sabljo iz rok in ga prišel da-viti. Divil ga je toliko časa, dokler Strajns-ki ni ves onemogel omahnil nezvesten na tla. Potem je ropar planil k omari, odtrgal ključavnico kovčega, v katerem bi se moral nahajati denar, pograbil 4 tisočake in 8 sto-takov, dva zlata prstana in okrog 2 kg sta-rih avstrijskih kovancev. Po izvršenem ro-

pu je zaprl stanovanje za seboj in odšel. Zbežal je v bližnji strajnski gozd. Tu je srečal nekega dečka, ki ga je poslal na Ko-larjev dom z naročilom, naj pride v gozd, kjer ga on pričakuje po »izvršeni nalogi«. Čim je Kolar prišel, sta se dogovorila, da pobegeta, ker imata zdaj dovolj denarja in je tudi Strajnske medtem že najbrže mrtev, ker ga je Stern le preveč daval.

Kolar je se nato vrnil domov, se preob-lekel v svojo najboljšo obleko in se od to-zopet vrnil k svojemu prijatelju. Potem sta se napotila Stern in Kolar peš do Hoč, kjer sta vstopila v avtobus in se odpeljala proti Zagrebu. V Zagrebu sta se mudila pet dni in prenočevala v nekem hotelu. Z denar-jem pok. Strajnska sta si privoščila razpo-šno življenje, zapravila sta mladostne vse. V Zagrebu sta ženskam kupila dva zlata prstana in dve dozi za puder. Po petih dneh, ko je ukradeni denar splahnel, sta se vrnila z vlakom do Hoč, odkoder sta jo mahnila peš do avstrijske meje. Pri Sv. Duhu sta prestopila mejo in krenila proti Leobnui. Nista pa imela namena ostati v Avstriji, temveč sta hotela nadaljevati pot čez Nemčijo v Francijo.

Ker sta tako Kolar kakor tudi Stern že pod varnimi zapahi, kjer ju čaka zasluže-na kazen, je začela policija poizvedovati po tretjem udeležencu groznega umora za Francem Belakom, in ga je tudi izsledila danes zjutraj okrog 8. ure, ko je ko-rakal preko državnega mostu. Belak pa tr-di, da Sterna sploh ne pozna, pač pa da se je svojčas razgovarjal s Kolarjem o ro-pu, ki naj bi ga izvršila pri Strajnskovih. Ta načrt sta svoječasno že hotela izvršiti na ta način, da sta pokojnemu Strajnsku telefonirala, da je njegova hčerka močno bolna in da naj pride takoj k njej. Strajns-ke je res nasedel telefonskemu pogovoru, vploma pa kljub temu nista mogla izvršiti, ker je ves čas odsotnosti moža ostala doma Strajnskova žena. Belak je pri zaslišanju tudi izjavil, da mu o tem umoru ni ničesar znanega. Policija je po zaslišanju izročila Belaka okrožnemu sodišču.

jal v Vrhovškovi gostilni v Pušencih. Re-miša so zdaj izročili pujskemu sodišču, ostale lovijo orožniki.

V ponedeljek zvečer se je spet primeril divjaški napad v pujski okolici. 56-letna kmetica Marija Kukčeva s Turškega vrha in njena 27-letna omožena hčerka Julijana Kokotova sta se z majhnim fantkom vra-čali z dela domov. Na cesti sta srečali ka-kih 10 fantov, ki jih nista poznali. Fantje so bili precej vinjeni in so začeli streljati. En strel je zadel Marijo Kukčevo v levo nogo, trije strel pa so zadelo Julijano v vrat, v prsno stran in v roko. K sreči po-škodbe niso smrtne. Mater in hčerko so prepeljali v pujsko bolnišnico; surove strelce, ki so po napadu izginili v temi, pa iščejo orožniki.

V prijaznem Šent-Vidu, kjer se je v pone-deljek odigrala tragedija trgovca Šošteriča, so vaščani doživeli nov razburljiv do-godek. Pred tednom je prišel v vas 45-letni dežnikar in brusar Filip Čep, ki je po rodu

iz Avstrije, pristojen pa na Dravsko polje. Alkohol je moža telesno in duševno že precej razruval. Tudi pretekli terek je vi-njeni Čep začel na cesti napadati ljudi. Ob-čina ga je zato hotela odpraviti iz vasi. Občinski tajnik se je podal na dvorišče, kjer je imel brusar spravljen svoj vozček s konjem vred. Našel je tam brusarja in

njegovo priležnico v prepiru. Ko je tajnik od Čepa zahteval dokumente, je pijanec začel besneti. Tajnik je moral po orožni-ke, a čim so se ti prikazali na dvorišču, je Čep potegnil nož in si bliskovito prerezal vrat. V mlaki krvi je obležal na glavi. Re-ševalni avto iz Ptuja je prihitel po Čepa in ga prepeljal v bolnišnico.

Gospodarstvo

Ostani dolžan, potem pa dobiš posojilo

K posojilu 25 milijonov Din, ki ga je Suzor dal Beogradu

Pred 14 dnevi smo poročali, da je Osred-nji utad za zavarovanje delavcev v Zagre-bu odobril na seji dne 24. julija beograjski občini posojilo v višini 25 milijonov Din po izredno ugodnih pogojih, in sicer na 30 let s samo 6% obrestmi. Pri tej priliki smo opozorili, da je treba pri dodeljevanju takih posojil upoštevati, od kje se stekajo denarna sredstva, ki jih Suzor nalaga v po-sojila. Treba je vzeti kot osnovno prispev-ke za neugodno zavarovanje, kajti dolgo-ročna posojila daje Suzor iz razpoložljive gotovine kapitalnega kritja in varnostnih rezerv neugodnega zavarovanja. Ugotovili smo, da so v letu 1935 znašali neugodni prispevki pri beograjskem uradu 8.3 milio-na Din, pri ljubljanskem pa 9.0 milijona Din in je torej ljubljanski urad glede do-hodkov neugodnega zavarovanja najmoč-njši izmed vseh okrožnih uradov v naši državi. Prav zaradi tega bi imela Slovenija pravico do prav tako velikega, če ne še večjega posojila, nego okoliš beograjskega okrožnega urada. Imeli pa bi morala celo prednost, ker so doslej občine v Sloveniji dobile od državnih denarnih zavodov le rameroma malo posojil.

Pri Suzorju odloča o posojilih samou-pravni organ, tako zvano ravateljstvo, od katerega bi lahko pričakovali več pravič-nosti pri razdelitvi razpoložljivih sredstev na posamezne pokrajine. Ljubljana se je, kakor znano, pod drugo leto trudila, da bi dobila posojilo za mobilizacijo Mestne hranilnice in je po dolgotrajnem prizadevanju končno dobila odobrenje za posojilo 30 milijonov pri Državni hipotekarni banki. Toda pod težimi pogoji, kakor veljajo za posojilo Suzorja beograjski občini, kajti Ljubljano bo stalo posojilo pri Državni hipotekarni banki 7% pri razmeroma kratki odplačilni roki 15 let medtem ko dobi Beograd od Suzorja 25 milijonov po 6% in kar na 30 let. Ljubljanska občina ima sicer že po-sojilo od Suzorja, toda le v višini 5 mili-onov, za to posojilo na mora, kakor je to razvidno iz občinskega proračuna, plačati 8% obresti. Mestna občina Ljubljanska se gotovo ne bi odločila za posojilo pri Dr-žavni hipotekarni banki, če bi lahko ra-čunala s posojilom pri Suzorju po 6% in na 30 let, saj bi samo na obrestih prište-

dili letno 1%, pred vsem pa bi bila amorti-zacijska kvota, ki bremenijo ljubljanski pro-račun, mnogo manjša.

Včerajšnji »Slovenec« skuša postopanje ravateljstva Suzorja nekoliko opravičevati. Pravi, da je bilo letos na razpolago za posojila občinam 50 milijonov Din. Za razdelitev tega zneska je bil vzet ključ po razmerju, v katerem so posamezne po-krajine udeležene na kapitalnem kritju rent in pokojninskega sklada uradništva. Po tem ključu odpade na Slovenijo 16% ali 8 milijonov Din. V okviru teh posojil je dobila doslej Ljubljana 5 milijonov, Tr-žič 1.5 milijona Din, Bled 350.000 Din, sku-paj torej 6.85 milijona Din. Ljubljana pa naj bi še dobila naknadno posojilo 1.5 milijona Din. Upravičenost velikega po-sojila Beogradu pa uemeljuje »Slovenec« na ta način, da dolguje beograjska občina beo-graškemu okrožnemu uradu 12 milijonov Din na prispevkih in bo občina dobila efektivno izplačanih samo 13 milijonov, ker bo osrednji urad znesek 12 milijonov Din posojila porabil za plačilo zaostankov beo-graške občine.

S tako utemeljitvijo se nikakor ne more-mo strinjati. Če je beograjska občina na prispevkih dolžna 12 milijonov Din, po-tem sploh nima pravice do katerega posojila, saj je s tem zaostankom kvoto za posojilo že davno prekoračila, kajti če znaša kvota za okoliš ljubljanskega okrožnega ura-da samo 8 milijonov, tedaj znaša za oko-liš beograjskega urada vsakega manj ne-go 8 milijonov. Če druge občine v državi v redu plačujejo okrožnim uradom bolni-ške in neugodne prispevke za delavstvo, bo menda dana možnost, da se k temu pri-sključi tudi beograjska občina. Občina, ki ne plačuje v redu prispevkov Suzor vendar ne sme po vrhu še nagraditi s tem, da ji odobri posojilo, ki je najmanj trikrat več-je, nego bi znašalo po kvoti. Tako postopanje, ki daje potuho nerednim in slabim plačnikom, je tudi na škodo plačilni mo-rali. Ostale občine bodo morale iz tega izvajati posledice: če bodo hotele dobi-ti posojilo ne bodo smele v redu plačevati prispevkov za svoje delavstvo, ker le potem lahko računajo na večje cenno posojilo pri Suzorju. Skratka: ostani dolžan, potem pa dobiš posojilo!

Italijanski predlogi za obnovev trgovinskih odnošajev

Ze večeraj smo poročali, da je italijanska vlada izročila 29. junija nasenu poslanstvu v Kumu memo, v kateri predlaga, da bi se čim prej sklenil provizorij za vzpostavitev trgovinskih odnošajev z našo državo. Zna-no je, da smatra Italija stare trgovinske pogodbe z državami, ki so se udeležile sankcij, za razveljavljanje. Po italijanskih predlogih bi ta trgovinski provizorij trajal tako dolgo, dokler ne bi prišlo do skle-nitve nove trgovinske pogodbe, odnosno dokler Italija z večjim izvozom v Jugo-slavijo ne da bi odplačala svojega starega dolga, ki znaša okrog četrt milijarde Din. Začasno bi se trgovinski promet za četrto letošnje četrtletje uredil na osnovi izvoza in uvoza v zadnjem četrtletju 1934, pri tem pa bi moral biti jugoslovanski uvoz italijanskega blaga mnogo večji, ta-ko da bi se ta višek uporabljal za odplačilo starega dolga, ki je nastal iz trgovinskega prometa do ukinjenja sankcij. Po mnenju merodajnih krogov v Beogradu bi lahko računali v času provizorija na mesečni iz-voz v Italijo v vrednosti 30 milijonov Din med tem ko bi moral znašati naš uvoz iz Italije okrog 60 milijonov. Tako bi nam v petih mesecih Italija v blagovnih dejavh odplačala 150 milijonov Din, za ostalih 100 milijonov pa bi naša država oddala naro-čila italijanski industriji.

Seveda pa je treba pri tem upoštevati težkoče, ki bi se pojavile zaradi tega, ker Italija ni pripravljena v okviru tega spo-razuma dobavljati nam take polfabrikate, za katere si mora sirovine nabavljati pro-

ti plačilu v devizah. Pred vsem torej ne bi mogli uvažati bombazne preje, ki je prej tvorila pretečni del našega uvoza. Za uvoz iz Italije bi prisil v postev v glavnem na-slednji predmeti: avtomobili, riž, južno sadje, volnene in bombazne tkanine, me-talna svila, elektrotehnični predmeti itd.

Pogoji za obnovev trgovinskih odnošajev z Italijo so torej za nas prav težki. Treba pa je upoštevati, da ima tudi Italija velik interes na tem, izvažati svoje izdel-ke in tudi italijanski uvozniki že težko ka-kajo, da bodo lahko pri nas kupovali les, živino, jajca, fižol itd.

Seveda bodo gornja vprašanja še pred-met pogajanj, pri katerih bo morala tudi Italija v interesu svojega izvoza še po-puščati. Pravkar poročajo, da je bil med Francijo in Italijo dosežen sporazum, ki glede starih italijanskih dolgov vsebuje mnogo milejših pogojev in se bo le 10% plačil za uvoz italijanskega blaga v Franci-jo porabilo za odplačilo starih dolgov.

Kakor poročajo iz Italije, je izvajanje uvoznega režima za les na podlagi licenc odloženo do 1. oktobra 1935, ko bodo iz-vršene vse priprave za organizacijo in raz-delitev lesnih kontingentov. Ta licenčni sistem bo veljal tudi za Avstrijo. Pred-stavniki avstrijskega lesnega sveta so za-rad tega že imeli 7. t. m. v Benetkah kon-ferenco s predstavniki interfeederalnega ko-miteja, ki bo izdal licenčna dovoljenja. V krogih avstrijskih lesnih izvoznikov se boje da bo po novem sistemu otežčen avstrijski izvoz v Italijo.

Gospodarske vesti

Podaljšanje rok za izkoriščanje prefe-renčnega kontingenta za naše vino v Češkoslovaški. Češkoslovaška nam je, kakor znano, odobrila za čas sankcij preferenčni kontingent za 200 vagonov našega vina. Ker se sezona za izvoz našega vina v Češkoslovaško prične šele v avgustu, smo mogli iz-koristiti doslej le polovico tega kontingen-ta. Veljavnost ugodnosti pa je potekla 1. avgusta, to je 15 dni po končanih sankci-jah. Sedaj poročajo iz Beograda, da nam je Češkoslovaška rok za izkoriščanje preo-stalega kontingenta podaljšala do 31. okto-bra t. l.

Od leta 1881 niso imeli v Ameriki ta-ko slabe koruzne letine kakor letos. Ame-riški poljedelski urad je te dni objavil novo cenitev letine v Zedinjenih državah, ki je zlasti zanimiva glede koruze. Polje-delski urad cenil, da bo zaradi suše, ki je uničila ogromne površine koruznih posev-kov, znašal letošnji pridelek le 1439 mili-jonov bušljev nasproti 2203 milijonov bušljev v lanskem letu, ko letina prav tako ni bila obilna. To bo najslabša koruzna le-tina v zadnjih 55 letih od leta 1881. Zara-di pomanjkanja krmil bodo morali v Ame-riki precej živine prisilno zaklati in bodo cene mesa pozneje gotovo narasle. Pride-lek pšenice, ki se je v normalnih letih gi-bal na višini okrog 800 do 900 milijonov bušljev, se letos cenil na 633 milijonov (la-ni 603). Tudi ovsu bo le 772 milijonov bušljev (lani 1195), ječmena 145 milijonov

bušljev (lani 292) in riž 27 milijonov bušljev (lani 58). Prav tako bo znatno slab-ši pridelek lanenega semena, ki bo znašal le 6.3 milijona bušljev (lani 14.9) ter pride-lek sadja, zelenjave in krompirja.

Nova tvornica za kvas. Tvrdka Voj-nović & Comp., tovarna vijakov in kisika v Ljubljani, bo na Viču uredila tvornico kvasa in je zaprosila za oblastveno odobri-tev. Posloplje, v katerem se bodo postavi-li stroji, že stoji ob strugi Gradščice in bo stroje gnala že obstoječa vodna turbi-na. Banska uprava je o tem načrtu razpi-sala komisijiški ogled, ki bo 31. t. m. na kraju samem.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Karla Zupanca, trgovca z meša-nim blagom. Trbovlje — Loke štev. 270 (poravnalni upravniki dr. Josip Flego, odv. v Laškem; poravnalni narok pri sreskem sodišču v Laškem 3. oktobra ob 9, pri-javni rok do 26. septembra).

Znižanje glavnice. Mariborska in-dustrija svile, d. d. Ljubljana, sklicuje za 2. september v Mariboru na sedežu tvrde Karla Thoma redni občni zbor, ki bo med drugim sklenel o prenosu družbinske sede-ža iz Ljubljane v Maribor in o znižanju delniške glavnice. Sedaj znaša delniška glavnica 5 milijonov Din. Družba je bila ustanovljena leta 1922, leta 1933 pa je vodstvo podjetja prešlo od koncerna svile Bujačji na češko finančno skupino odnos-no na tkalnico svile Karla Thoma v Lan-škrounu na Češkem.

Borze

12. avgusta

Na ljubljanski borzi so oficijelni točaji deviz ostali skoro brez sprememb, le Lon-don je bil za malenkost dvignjen. V pri-vatnem kliringu so se trgovali avstrijski šil-lingi nespremenjeno po 8.55, angleški fun-ti pa notirajo 238 — 238.50. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijs-kih šilingih po 8.45, v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 30. Nemški kli-rinški čeki so se v Ljubljani trgovali po 13.63, v Beogradu po 13.5161 in v Zagrebu po 13.53. Odnosno za konec avgusta po 13.50. Klirinske nakaznice v linah so bile v Beo-gradu zaključene po 3.22.

Na zagrebškem efektom tržišču se je Vojna škoda trgovala po 365 (v Beogradu po 364.25). V ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2967.43 — 2982.03, Berlin 1754.91 — 1768.78, Bruselj 736.61 — 740.67, Curih 1434.22 — 1431.29, London 218.91 — 220.96, Newyork 4333.22 — 4331.29, London 218.91 — 220.96, Newyork 4333.22 — 4369.53, Pariz 287.73 — 289.17, Praga 180.47 — 181.58.

Curih. Beograd 7. Pariz 20.205, London 15.4075, Newyork 306.75, Bruselj 51.7125, Milan 24.15, Amsterdam 298.350, Berlin 123.35, Dunaj 57, Stockholm 79.45, Oslo 77.45, København 68.80, Praga 12.68, Var-sava 57.60, Budimpešta 61, Alene 2.90, Bu-karešta 2.50.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna ško-da 364 — 365.50, 4% agrarne 47 den., 5% boni za javna dela 95 den., 6% beguške 68 den., 6% dalm. agrarne 65.50 den., 7% invest. 83 den., 7% stabiliz. 82.75 — 84, 7% Drž. hip banka 86 — 86.50, 7% Blair 73 — 73.50, 8% Blair 82.75 — 84; delnice: PAB 231 den., Trboveljska 130 — 135, Se-čerana Osijek 120 — 135, Dubrovačka 180 den.

Beograd. Vojna škoda 364 — 364.75 (364.25), 4% agrarne 48.50 bl., 6% beguške 68.89 — 69 (68.75), 7% Blair 73.25 — 73.75, 8% Blair 82.50 den. (83), Narodna banka — (6300), PAB 233 — 234 (232).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 12. avgusta. Začetni tečaj: pšenica za sept. 109.50, za dec. 109.50, za maj 109.25; koruza: za sept. 105.50, za dec. 94.75, za maj 91.125.

+ Winnipeg, 12. avgusta. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 10, za dec. 98.75, za maj 101.

+ Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Tendence mirna. — Pšenica (cene Prizada): potiska, šlep, 79 kg, 2% 127.50 — 128.50; gornjebaška in gornjebanatska, 79 kg, 2% 122.50; baška in banatska, 79 kg, 2% 120.50; sremska in slavonska, 78 kg 3% 114.50. Rž: baška nova 105 — 107.50. Ječmen: baški in sremski novi, 64 kg 90 — 92.50. Oves: baški, sremski, slavonski 80 — 85. Koruza: baška in banatska 94 — 95. Moka: baška, sremska, slavonska in banatska »00« in »00g« 200 — 210; »2« 180 — 190; »3« 160 — 170; »4« 140 — 150; »7« 120 — 130; »8« 92.50 — 97.50. Otrubi: baški 71 — 73; banatski 69 — 71; sremski 70 — 72. Fižol: baški in sremski beli 147.50 — 152.50.

+ Budimpeštanska terminska borza (12. t. m.) Tendence čvrsta. Koruza: za avg. 11.95 — 11.98, za sept. 11.85 — 11.88, za maj 10.80 — 10.81.

BOMBAZ

+ Liverpool, 11. avgusta. Tendence stal-na. Zaključni tečaj: za okt. 6.32 (prejšnji dan 6.27), za dec. 6.24 (6.19).

+ Newyork, 11. avgusta. Tendence stal-na. Zaključni tečaj: za avg. 11.72 (11.62), za dec. 11.80 (11.71).

ZIVINA

+ Mariborski živinski sejem. Na torkov živinski sejem je bilo prignanih 6 konj, 14 bikov, 130 volov, 440 krav in 15 telet, skupno 605 glav. Cene živini so bile na-slednje za kg žive teže: debeli volji 3.50 — 4.25 Din, poldebeli volji 2.80 — 3.25, plemenski volji 3 do 3.80, bikji za klanje 2.80 — 3, klavne krave debele 2.50 — 2.80, plemenske krave od 2.50 — 3, krave za klobasenje 1.75 — 2, molzne krave 2.25 — 3, breje krave 2.75 — 3.50, mlada živina 3.25 — 3.65, teleta 3.50 — 4 Din. Prodanih je bilo 392 glav.

Radio

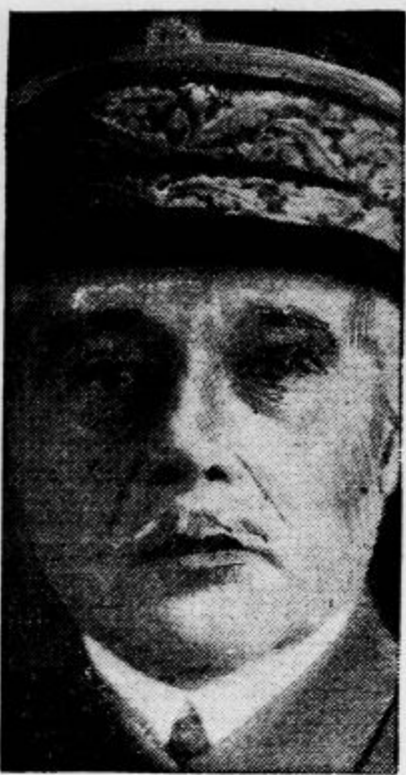
Točne sporede vseh domačih in inozem-skih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v ilustrirani te-denski reviji za radio gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezobvezno na ogled en iz-vod. Uprava: Ljubljana, Knjižjeva ulica 5.

★

Petek, 14. avgusta
Ljubljana 12: Pestra glasba na ploščah. — 12.45: Poročila. vreme. — 13: Čas, spored, obvestila. — 14: Vreme, borza. — 18: Za delopust igra radijski orkester. — 18.40: Gobe kot rastlinsko ali gozdno meso (ga-Marinka Rajčeva). — 19: Čas, vreme, poro-čila, spored, obvestila. — 19.30: Nae, ura; Anton Gmajner: Ideje nacionalne revolucije med Slovenci (ob priliki druge obitelne smrti generala Maistra). — 19.50: Zvoki z našega juga (plošče). — 20.10: Zunanje-po-litični pregled (dr. A. Kuhar). — 20.30: Pojdite z nami na Smarno goro, Pester spored, rokopis; Vinko Bitenc, vodstvo; prof. Niko Kuret. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Prenos iz Berlina; poročilo o poteku olimpijskih tekmovalj. G. Ciril Soukal). — 22.30: Angleške plošče.

Beograd 17.20: Klavir. — 18.10: Orkester. — 19.50: Plošče. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Olimpijska reportaža. — 22.20: Orkester. — Zagreb 20: Violinjski koncert. — 20.30: Dueti. — 21: Kitar. — 21.30: Sla-gerji in pesmi. — 22: Olimpijska reportaža iz Berlina. — 22.30: Laha in plesna mu-zika. — Praga 19.20: Plošče. — 19.50: Zvoč-na igra. — 21: Komorni koncert. — 22.15: Plošče. — Varšava 19: Laha godba. — 20.25: Iz Wagnerjeve opere »Mojsij pevci. — 22.25: Laha glasba. — Dunaj 12: Kon-cert orkestra. — 15.20: Mladinski koncert. — 16.05: Tauber poje na ploščah. — 16.35: Arije in pesmi. — 17.30: Nabožna glasba. — 17.10: Poročila z olimpiade. — 20.05: Veseloliga. — 22.10: Koncert vojaške god-be. — 22.05: Nadaljevanje koncerta. — 23.45: Moderni skladatelji (plošče). — Nem-čija 19: Olimpijski dnevi. — 2

Gamefin pojde v Varšavo

Šef francoskega gen. štaba, general Maurice Gamelin bo odpotoval v najkrajšem času v Varšavo, kjer bo izročil inspektorju poljske vojske, generalu Rydz-Smiglyju, v znak prijateljstva in priznanja francosko maršalsko palico

Katera bo angleška kraljica?

Kralj Edvard VIII. ne bo ostal samec — Princesa Katarina, sestra grškega kralja Jurija, kraljeva nevesta?

V zvezi s počitniškim potovanjem kralja Edvarda VIII. z jahto »Nahline« in s pripravami za slavnost njegovega kronanja, se pojavljajo vnovič razne kombinacije o njegovih načrtih za poroko. Koliko stvarnega ozadja je na teh kombinacijah, ne more nihče povedati, vsekakor pa pravijo, da je zgodbo o kraljevi želji, da bi ostal večni samec, spraviti v kraljevstvo bajk, kakor pogoste domneve, da je pred leti sklenil morganatičen zakon.

Da mladi kralj nikakor ni sovražnik žensk, je najbolj razvidno iz tega, da je videti v njegovi družbi vedno najlepše in najelegantnejše ženske aristokratke, znanke umetnice, prominentne Američanke. Med njimi pa je komaj kakšna takšna, ki bi prišla kot njegova bodoča žena v poštev. Tradicija predpisuje kralju, da si »zbere« nevesto iz lastnega stanu. Zato prihajajo v poštev le princese iz priznanih vladarskih družin. Včasih so govorili, da se razumeta zelo dobro s princeso Ingrido, sedanjo dansko prestolonaslednico, in to zvezo je baje zelo podpiral kraljev stric, vojvoda Connaughtski. Toda do te zveze ni prišlo, načrt starega vojvode je padel s poroko

princese Ingride v vodo. Zakaj prav za prav, tega niso mogli nikoli dobro ugotoviti. Ljudje, ki so govorili, da so dobro informirani, so pripovedali, da je baš tisti čas neka Američanka križala pota tedanjega princa Waleskega.

Danes imajo izdelovalci domnev, kakor rečeno, spet visoko konjunkturo. Pomorsko potovanje mladega kralja in potovanja evropskih princes v Anglijo jim dajejo gradiva za te domneve. V zvezi z ženskami, ki potujejo z njim na jahti »Nahline«, bi kakšne domneve te vrste prav za prav ne mogle nastati. Iz objavljenega seznama potnikov na ladji, je razvidno, da pripadajo kraljevi družbi sicer tri znane krasotice londonske družbe, toda te so vse poročene s kraljevim osebnimi prijatelji in vrstniki, ki tudi potujejo na jahti. To so lady Diana Duff-Cooper, žena vojnega ministra, lady Louis Mountbatten, žena kraljevega sorodnika, in lady Brownlow, katere sinu je bil kralj baš te dni za krstnega botra. Prvosednica mize je vsekakor najstarejša dama izmed družbe, lady Cunardova, vdova ustanovitelja znanega broderske družbe.

Preden se je družba odpravila na potovanje, so domnevali, da bo lady Cunardova

spremljala še neka mlada dama, in ta naj bi bila po vsej verjetnosti princesa Katarina Grška, sestra grškega kralja, ki je bila pravkar prispela v London in jo je sprejela kraljica-mati Mary. Sedaj vemo, da te visoke mlade dame ni na krovu, vendar pa smatrajo, da ima ta največ šans, da postane angleška kraljica. Razen hčere bivšega nemškega prestolonaslednika, princese Cecilije, je edina nekatoliška princesa Evrope, ki prihaja v poštev za ožjo izbero. Baje bi bila tudi želja kraljice Mary, da bi se bodoča angleška kraljica imenovala Katarina. Toda kralj molči in to, da princese ni na krovu, bi moralo govorice ustaviti. V resnici pa jih še neti vest, da se namerava angleški kralj sestati med potovanjem nekje ob grški obali z grškim kraljem. Zato, da bo ga samo pozdravil, ali zato, da ga bo zaprosil za roko njegove 23-letne, dražestne sestre?

Tako ugibajo na Angleškem in upajo, da ba čas govoric in čakanja kmalu minul in da bo grška princesa, ki jo poznajo v Londonu že iz prejšnjih let, v resnici poleg Edvarda VIII. klečala pred altarjem in prejela krono ter blagoslov iz rok Kozma Cantuarja, canterburyjskega nadškofa...

Novi španski vojni minister

Za vojnega ministra španske vlade v Madridu je bil imenovan polkovnik Saravia

Tudi na olimpiadi se nasprotstva ne pozabljajo

Pri počaščenju zmagovalcev na berlinski olimpijskih igrah 9. t. m. je prišlo, kakor sedaj poročajo, do značilnega incidenta. Med drugim se je dvakrat dvignila tudi češkoslovaška zastava na olimpijskem jamboru, obkret pa se je oglasil samo prvi el češkoslovaške državne himne. Ataše češkoslovaškega poslanstva v Berlinu, ki je bil prideljen češkoslovaškemu olimpijskemu komiteju, je po prvem počaščenju pri nemških oblastih vložil protest in so mu obljubili, da bodo v drugič zaigrali celotno himno. Navzlic temu pa so tudi v drugič odigrali le prvi del. Ataše je nato v drugič protestiral proti temu očitnemu omalovaževanju češkoslovaške republike.

Mraz ne dé dobro žolčnemu mehurju

Zdravniki so že pogosto opazili, da spremlja vdore hladnega vremena hudi žolčni koliki. Ker nastajajo ti koliki drugače zaradi dietnih napak ali po razburjenju, so menili, da morajo biti med hladnimi valovi in dietnimi pogreškami kakšne zveze, n. pr. te vrste, da jedo ljudje v mrzlih dneh več in toliko hrano. Sedaj sta dva dunajska zdravnika dognala, da že mraz sam na sebi ne de žolčnemu mehurju dobro. Mraz stiska, kakor znano žilje in mišice, na ta način vpliva na mnoge žilne nevroze, tako na angino pectoris. Francoz Bernard je že pred mnogimi leti dognal, da škoduje mraz jetrom. Kdor ima občutljiv žolčni mehur, to stori tudi dobro, če se čuva vsakega ostrejšega mraza.

Dve leti umetne hrane

Neki londonski medicinski list poroča o nenavadnem primeru umetnega prehranjevanja. V južnoafriškem mestu Pietermaritzburgu je pred dvema letoma neki mladenič dobil sparno bolezen in je spal 23 mesecev nepretrgano. V vsem tem času so ga morali umetno hraniti. Sparno bolezen je sedaj prenehal, vendar pa se njegov organizem le težko prilagodeva spet naravni hrani.

Radenska
prirodna mineralna voda

VSAKEMU
NI MOGOČE ITI V KOPALISCE
VENDAR
MORE VSAK ZRTVOVATI DIN
100.— (20 DO 25 VELIKIH STE.
KLENIC) TER MESEC DNI PL.
TI MESTO DRUGE VODE NAŠO
ZNAMENITO

RADENSKO
Z RDECIMI SRCI!

NAMESTO ANEKDOTE

Neki znani dunajski profesor medicine je vprašal nekega kandidata pri izpitu: »Kaj se mora zgoditi z bolnikom, ki ga je ugriznil stekel pes?«

Kandidat je močkal.
Profesor, ki ni hotel, da bi mladi mož kar tako padel, mu je pomagal: »No, če vam omenim Pasteurjevo ime?«
»Bolnika moramo pasteurizirati!« se je odrezal kandidat ves vesel.

VSAK DAN ENA

Zepar — snohodec
(»Everybody's weekly«)

Nedostatki „hollywoodske kure“

Kritike angleških zdravnikov — Dieta, ki zapušča trajno škodo — Nov jedilni list za angleške razmere

V Oxfordu se je vršilo zborovanje angleških zdravnikov, ki so med drugim razpravljali tudi o modernih metodah za shujšanje. Eden izmed zdravnikov je pri tem kritiziral tudi tako zvano »hollywoodsko kuro«. Izjavil je, da je zdravniška veda spoznala to dieto že davno za napačno in da mora napraviti vsemu živčnemu sistemu trajno škodo. Sploh se poskuša običnost z neštetimi recepti, ki jih razume le na pol ali narobe in ki naj bi pomagali do vitke linije. Uspeh je vedno ta, da prinašajo več škode nego koristi.

Dr. Mackenna je poudarjal, da žive posebno ženske v boljše situiranih družinah, kar se tiče hrane, popolnoma abnormalno. Žene, ki bi z jtrkovale istočasno in v isti obliki kakor njih možje, so postale že red-

ke. Sok polovice oranž, malo suhorja ali grobe kruha ter čaja ali kave, to je ves njih zajtrk. Kosilo sestoji iz malo solate, sira ali prepečenca, popoldanski čaj je postal prava senca samega sebe. Šele večerja je malo obilnejša. Rezultat je ta, da se želodec pri zadnjem obedu obremeni le s 60 do 70 odstotki tega, česar v resnici potrebuje. Posledice so težke motnje. Več zdravnikov je tudi odločno izjavilo zoper odstranitev plasti tolsče z operacijami. Na zadnje so sestavili jedilni načrt, ki upošteva angleški okus in spoznanja moderne medicine ter tudi zahtevo po vitki liniji. Po tem načrtu bi ženske lahko uživale meso v majhnih količinah, jajca v omejenem obsegu, ovsene ali ržene kosmiče, kmetijski kruh, mleko in mlečne izdelke, mnogo zelenjave i. t. d.

Štirinajst let v ciganski sužnosti

Mat je spoznala svojega sina po dolgi odsotnosti

V bližini Olomouca so oročniki prijeli 21letnega cigana, ki ni mel nobenih listin. Povedati je znal le to, da se imenuje Ivan Brotoski in da ima to ime po svoji rednici, ciganki.

Pred štirinajstimi leti je bil otrok pri svojih starših v Pragi in ga je ugrabila neka ciganska tolpa. Odvedla ga je v Ru-

sijo. Tu je njegova rednica umrla, pa se je odpravil sam proti češkoslovaški, da poišče svoje roditelje. Nkoliko dni pozneje se je oročnikom s s javila neka trgovka, ki je dejala, da so ji pred 14 leti ugrabili sina. Ko so ji pokazali mladega cigana, ga je po nečem znamenju spoznala za svojega otroka.

„Prerokinja“ — v resnici zločinka! Zastrupljevalka iz zamorske četrti New Yorka

V New Yorku zbujajo veliko ogorčenje afera neke zamorske lastnice kramato-grafa v zamorski četrti Harlemu, 67-letne Theodore Taftove. Ženska je pred nekaj ko dnevi priredila gostijo za 150 otrok v starosti šest do deset let. Otrokom so servirali čokolado. Štirje otroci so se potem zgrudili v strašnih krčih in so jih spravili v bolnišnico, kjer so izdihali.

Obdukcija je pokazala, da so bili ti štirje otroci, katerim je bila Taftova so. rodnica, zastrupljeni s čajem. Taftovo so aretirali in so jo obtožili, da je s strupom umorila še tri druge svoje sorodnike, starše sedaj umrlih otrok. Zakaj je to storila, ni mogoče dognati.

Med harlemskimi zamorci je uživala praznovorno čaščenje, ki je mejilo na strah. Smatrali so jo za prerokinjo, pri čemer ljudi ni motilo, da je bila napovedala konec sveta za čas, ki je že mnil in sicer protokel brez tega konca. Ko so jo

Madžarske ose za Kanado

Kakor poročajo iz Budimpešte, je ta čas na poti v Kanado poldrug milijon os iz vrste »diorion sertifikat«. Pred časom se je mudila na Madžarskem kanadska študijska komisija pod vodstvom poljedelskega strokovnjaka prof. dr. Morrisa. Ta komisija je ugotovila, da so te vse posebno pripravne za pokončevanje škodljivih žuželk, posebno zloglasnega koloradskega hrošča, ki ne strpno ograža kanadsko poljedelstvo. S privoljenjem madžarskega poljedelskega ministrstva je 200 ljudi v mesecu dni nabralo poldrug milijon teh os, in sicer bub, ki bodo zlezle na dan šele na kanadskih tleh. Zaprti so jih v sedem zabojev in spravili z letalom v London, od koder bodo z ladjo nadaljevale potovanje v Kanado.

Mrzlo angleško podnebje

Po zapisih angleških vremenoslovnih postaj je bil letošnji julij v tej deželi najmrzlejši od l. 1917. dalje. Zadnji četrtek pa je bil najhladnejši dan avgusta po tistem letu. Srednja julijska temperatura je znašala komaj 21 stopinj Celzija.

Čebele so ga opikale do smrti

V Türitzu v Avstriji je neki posestnikov sin zvečer po nerodnosti prekučnil panj. Čebele so navalile nanj in ga s tisočimi pikov usmrtili. Pet minut po svoji nerodnosti je bil že mrtev.

Otroci prinašajo denar

Nagrade za podmladek v francoski republiki

Znana je, kako se Francija trudi, da bi zadržala nazadovanje svojih porodov. V prvi vrsti skušajo tam zmanjšati umrljivost otrok, v drugi vrsti razpisujejo nagrade za novorojence.

Vsote, ki jih dajejo za to na razpolago, so prav znane. Tako prejme uradnik za svojega prvega otroka 660 frankov, delavce 240 frankov, kmet pa nič.

Za dva otroka znaša doklada 1650 frankov, za delavce 600 frankov, kmet pa še vedno ne prejme nobenega daru.

Žarnica za 75.000 dolarjev

V neki bolnišnici v St. Paulu v Minnesoti so montirali ogromno röntgensko cev. V višino meri 11, v dolžino 10 m in širino 6 m ter je veljala 75.000 dolarjev. Zarki, ki jih oddaja ta žarnica, segajo daleč in imajo veliko probodnost. Napetost znaša približno 1.200.000 voltov. Aparat je tako velik, da morejo z njim istočasno obravnavati več pacientov.

Manni — čl. državljani

Pred nedavnim si je pridobil, kakor znano, nemški pisatelj Heinrich Mann češkoslovaško državljanstvo, njegova nova domovinska občina je postala mesteca Proseč na češko-moravski visoki planoti. Sedaj si je pridobil domovinsko pravico v tem mestecu tudi sin Thomasa Manna, Klaus Mann, a kakor poročajo, se je oglasil z enako prošnjo tudi Thomas Mann sam.

Finske gimnastke na berlinski olimpiadi

Lep pogled na olimpijsko areno v Berlinu: Finske telovadke stojijo strumno pred svojo zastavo ob sviranju finske nar. himne

ZANE GREY:

BETTY ZANE

Zgodovinski roman iz ameriške revolucije

»Betty, vedeti hočem, zakaj se davi nisi zmenila za Mr. Clarka?« je rekel polkovnik Zane in zviška uprl oči v sestro. V očeh mu je bilo tako iskro kot v očeh se ji je vnela ista iskra kakor bratu.

»Ne vem, da bi bilo to še komu mar razen meni,« je hitro odvrnila Betty in vrgla glavo nazaj; v očeh se ji je vnela ista iskra kakor bratu.

»Ne zameri, da sem drugačnih misli. Tudi drugim je mar. V tej vasi, kjer vsak vse ve, ne moreš počenjati takih reči in se pričakovati, da bi minile neopažene. Martinova žena je tudi videla, kako si prezira Clarka, in sama veš, kakšna klepetulja je. Vse si že brusi jezike o tebi on o Clarku.«

»To mi je deveta skrb.«

»Meni pa ni. Ne želim, da bi si brusili jezike na tvoj rovač,« je odvrnil polkovnik, ki ga je potrpljenje minevalo, čeprav je bil drugače najprijetnejši človek. »Lansko jesen si dovoljevala Clarku, da se je zelo očitno potozkal zate, in ko je odšel, je vsak lahko videl, da sta bila kar najboljša prijatelja. Zdaj, ko se je vrnil, pa z njim še govoriti ne maraš. Te-

mu Millerju daješ, da lazi za teboj. Po mojem mnenju Millerja s Clarkom ni moči primerjati, in po pristranskosti, s katero je davi vse pozdravljalo Clarka, je moč soditi, da je večina ljudi enakih misli z menoj. A ne misli, da sem prišel Clarku slavo pet. Vse to pravim samo zato, ker je Bessie, Jacku in vsakomur tvoje ravnanje nerazumljivo. Ljudje te imajo za spogledljivo in menijo, da bi bilo lepše, če bi se nekoliko bolj kmečko vedla.«

»Mr. Millerju nisem dovolila, da lazi za menoj, kakor se blagovoliš izražati,« je odgovorila Betty. »Trpeti ga ne morem. Vbče se več ne shajam z njim, razen vprico tebe, Bessie ali kogar koli drugega. Sam veš, da ne. Ne morem mu ubraniti, da ne bi šel z menoj v cerkev, če hoče.«

»Ne, to je res, vendar, ali se tudi v tem ne čutiš krive, da si ga davi tako sladko gledala?«

»To je obrekovanje!« je vzklila Betty, in jezna rdečica ji je planila v obraz. »Ne tebi ne nikomur ne dovolim, da bi me imenoval spogledljivo. Kakor hitro sem proti kakemu moškemu vjudna, je pravilo vse te stare device in babnice, da sem spogledljiva. To je nezasišano!«

»Oho, Betty, le nikar se ne razburjaj. Tako se oddaljujeva od vprašanja. Zakaj nisi vjudna proti Clarku?«

Ko mu ni odgovorila, je nekaj časa molčal, potem pa nadaljeval: »Če je s Clarkom kaj narobe — kaj takega, da jaz ne vem, a bi moral vedeti —

tedaj želim, da mi poveš. Osebnost mi je fani po godu. Seveda imaš vso pravico, da ga odbiješ, čeprav ni to ne bi bilo zadosten razlog za tvoje ravnanje. Tu ob meni, Betty, se človekova prava vrednost hitro pokaže. In Clarka ima vsak v trdnjavi rad. Nu, potrudi se hočem, da ti razložim svoje stališče. Ne gre za to, ali maraš Clarka ali ga ne maraš — to meni ni nič mar. Samo za tole gre: ako je mož, za kakršnega ga vsi imamo, tedaj je tvoje vedenje takšno, da se moji sestri ne spodobijo. Ne trpim, da bi šlo tako dalje. In zdaj bodi konec tega drezanja v grm.«

Betty je bila že nekaterikrat videla polkovnika jeznega, vendar še nikoli ne jeznega nanjo. Prav gotovo, da ga je bila razkačila, in ob tej misli je pozabila svoj lastni rad. Bratov slavošpev Clarku ji je bil ogrel srce. Nato se je pa spomnila preteklosti in čustva so se ji toliko nenadoma sprobrnila, da je togotno vzklila:

»Ženskar je. Nikoli mu ni bilo nič do mene. Razžalil me je.«

Polkovnik Zane je brez nadaljne besede vzel klobuk, vstal in odšel po stopnicah.

Betty ni imela namena, da bi rekla to, kar ji je bilo ušlo z jezika, in se je takoj skesala svojih prenapetih besed. Klicala je polkovnika nazaj, a ta se ni oglasil, niti se ni vrnil.

»Betty, kaj za Boga si pa rekla mojemu možu?« je vzklila Mrs. Zanova, ko je stopila v sobo. Vsa

zasopla je bila, tako naglo je bila prišla po stopnicah, in na zalet obrazu se je je arkalna skrb. »Bled kakor zid jo je ubral proti trdnjavi, ne da bi mi privoščil besedico.«

»Samo to sem mu rekla, da me je Mr. Clarke razžalil,« je mirno odvrnila Betty.

»Sveta nebesa, Betty! Kaj si storila!« je vzklila Mrs. Zanova. »Ti ne poznaš Eba, kadar je jezen. Zmožen je, da Clarka ubije.«

Betkina kri je bila razburkana, in dejala je, da ne bi bilo to nič posebno važnega.

»Kdaj te je razžalil?« je vprašala starejša žena, gnana od prirojenе radovednosti.

»Lani, oktobra meseca.«

»Pha! Dolgo je trajalo, preden si povedala. Ne verjamem ti, Mr. Clarke se mi ne zdi take sorte mož, da bi žali ženske. Vsa dekleta so lani norela za njim.«

»Vse eno! Kaj meni mar! Pa naj ga imajo, če so norela za njim; jaz ga ne maram. Nikoli ga nisem marala; sita sem teh večnih slavošpevov o njem. Sovražim ga, Razumeš? Sovražim ga! In prosila bi te, da greš in me pustiš pri miru.«

»Nu, Betty, samo nekaj ti rečem: kaj čudna si, gospodična,« je odvrnila Mrs. Zanova, ki je razkošno videla, da je bil Betkin strastni izbruh predigra solza. »Niti besede ti ne verjamem izmed vsega, kar si rekla, ne verjamem ti, da bi ga sovražila. Tako...«

Kulturni pregled

Kaj je kič?

Za poletne dni ni nič primernejšega kakor duhovita Hans Reimannova »Knjiga o kiču«, ki je izšla pred nekaj tedni pri znani monakovski založbi Piper. Kritika je je navdušeno pozdravila kot zelo potreben pojav. Reimann se bori v knjigi s humorjem, ljubeznijo, pogumom in trdnim prepričanjem proti kiču, ki ga skuša vklebiti v pojmovne meje in mu priti do prave podobe. Knjigo je rodila debata, knjiga pa je zopet v kratkem času rodila nebroj debat po nemških listih in revijah. To pa je najboljša, kar more roditi kak polemični spis. Duhovito se tudi risbe v knjigi. Reimann priporoča, da položijo knjigo v železniški voz, da jo najde kdorkoli, ker je vsakomur potrebna, da jo prebere. Pravi, da je borcu proti kiču najtežje najti pravega nasprotnika.

Oglejmo si nekaj Reimannovih načel o kiču.

Beseda kič ni običajen pojem, temveč geslo, moto. To je beseda, ki je dobila svoj pravi pomen v borbi za čiščenje meščanskega okusa in je znamenje znova se probujajoče umetniške vesti. Naj že izhaja iz angleške besede sketch, kar pomeni skicirati, posneti sliko, ali pa naj je, kakor meni Reimann, beseda, ki nima korena, kalerga bi mogli jezikoslovno razskavati. Etimološko torej besedi ne moremo blizu, čeprav je prešla v jezikovni zaklad vseh narodov. Spada v ono vrsto enozložnic, ki se končujo na č, ki imajo že zato na sebi nekaj smešnega: klač, trač, kvač, fuč, puč itd. To je vesela besedna družba, ki ji je skupen onomatopoeični čar. Reimann celo misli, da izvirajo te besede mogoče iz slovanskih ali iz italijanskega jezika. Vsekakor so to besede, ki so prišle iz naroda v knjigo. Zlasti besedo kič že vsakdo pozna; to je priprava, jasna beseda ki mnogo pove, čeprav takoj ne moremo opredeliti kroga njenega pomena.

Omenjene enozložnice nam skušajo zmanjati vrednost kakor stvari. Tako je kvač navidezno važno, v resnici pa napihnjeno, puhlo in votlo besedičenje. Pomen teh besed sam na sebi ni prav nič smešen, temveč kar preveč resen. Njihova smešnost je samo v napetosti med velikopotezno gesto pojava in resnično praznoto izraza stvari, ki jo ima v mislih vsaka izmed teh besed. Vsa komičnost se vžiga ob nasprotju med obetom in stvarnostjo, med idealno nalogo in realno bitnostjo. Ako prodramo od realnosti do ideje, spoznamo, da je ideja visoko nad realnostjo; v nas se nehoti zbuditi čustvo tragike, ker spoznamo, kako omejeno je človeško stremljenje. Ako pa nasprotno pogledamo z višine ideje na realnost, ki je tako malenkostno majhna, se rodi v nas vzvišeno čustvo sproščenosti, komike in smešnosti.

Marsikaj še samo na sebi ni kič. Postane pa kič z uporabo na napačnem mestu. Posebno dobra prijateljica kiča sta kupčija in diletantstvo; zato je toliko kiča zlasti v luksusu. Miniatura reprodukcija priznana lepega klasičnega kipa je kič, ako jo uporabljamo za obteženje naših pisem; ne v reprodukciji, v napačni uporabi je kič. Ornamet sam na sebi ni kič, postane pa, ako ga napačno uporabljamo ali pa če z njim kaj preveč oremenimo.

Največ kiča najdemo v stvareh, ki niso samo mrtve inventar temveč bistveno pripadajo našemu življenju, čeprav sam vsakdanjemu. Kič ima svoje korenine v psihološki mase in tovarniški izdelavi. Človek si želi povsod nekaj lepote, tovarne pa mu to željo izpolnjuje s kičem namesto s pravo umetnostjo. Zato je toliko kiča v keramiki, pohištvu in tako zvanih ročnih delih. Naj omenimo samo kipe palčkov in srn pa vr-

lovih, punčke na divanu milostljive gospe, epominsko diplomac na odsoluzeni rok v vojski, kamor ti je treba prilepiti samo še svoj iz fotografije izrezan obraz in napisati svoje ime. Vidimo, da smo tedaj kiču že blizu, ako rečemo, da je zmes romantike in goljufije.

Ako greš kam na tuje, se vsemu čudiš, namesto, da bi si kakor Reimann kdaj ogledal fasade poslopj in v svojem rodnem mestu in bi ti ne bilo treba hoditi obdovrat kič v tujino, ko ga je že doma na vseh straneh dovolj. Tako pa na tujem vse napravi nate vtisk, vse ti sicer žejo po romantiki in občudovanju za vsako ceno. Ogled si rajši domače spomenike, zlasti nagrobne, pa toš našel na marsikaterem pokopališču tudi grob dobrega okusa.

Najmanj kiča je še v enostavni beločni umetniški grafiki, v lesorezu in risbi. Grafika že po svoji osnovi ne more biti kič. Zato pa je tem več kiča v slikarstvu; vsekakor nima nič duše, učinkuje samo zunanje in stremi za efektom. Reimann je mnenja, da so pastelne barve najprimernejše za kič. Kdor bi imel zavestno namero ustvariti kič, bi tega ne zmoget. Za kič je potreben še poseben talent, sicer nastane samo parodija. Pravi kič zahteva možgan; pravi kič nastane, ako že vnaprej veš, da hočeš ustvariti umetnino, pri tem pa samo zadovolji publiko, ki se ji hoče pisane, nekomplirane, ganičevega, anekdote. Tu je mišljena samo tako zvana publika, ne ljudstvo oz. narod, čigar bistvo je kmečki stan, kjer je prav malo kiča.

Množica vedno zahteva, naj bo umetnost nasprotje življenja, kajti življenje je kičlo, umetnost pa naj bo sladka. Tu zadovolji človeka kič, ki se izogiba pristnemu, resničnemu življenju in si ustvarja »umetno« življenje. Tako je kič samo nadomestek, surrogat. Zato pa je med umetnostjo in kičem isto razmerje kakor med resnico in lažjo. Tudi lahka umetnost je umetnost; po Reimannovem mnenju je to celo prav težko ustvarjati. Je umetnost, ker ni v njej nizke namere in ponižujoče volje, ugoditi publiki. Kič je plehek ne lahek. Koliko je kiča v teatru, filmu, radiu in muziki; najčistejše vrste kič v muziki je početo žaga. Za kič veljajo isti zakoni kakor za modo, ki je tudi podvržena okusu publike. Zato je kič vedno nekaj napihnjenega, bombastičnega, izumetničenega, polkanega, okinčnega, opajajoče afektirane. Kiča ne najdemo samo v umetnosti, temveč povsod; Slike Mone Lise na varševskih znanke na nogavicah, rdeče lakirani nohti umetne blondinke, ki je iz Evlije postala Lally, spominski albumi, krožniki na steno obešeni itd. Narava ne pozna kiča, šele človek ga je začel ustvarjati. Solnčni zahod ni kič, toda solni zahod na razglednici je največkrat kič. Prava umetnost ni ne glasna ne tiha, je kakor slavčovo petje ali žuborenje potoka. Kič pa je ali strahotno glasen ali pretirano tih, kriči ali šepeta.

Res je, da ima vsak pravico do lepote, ki jo more spoznati samo malokdo; toda naloga prav teh izbrancev je, da vzgajajo publiko za pravo umetnost. Kič ograža umetnost in življenje na vseh straneh in v tem je nekaj več kakor samo estetsko vprašanje. Kajti kič je komično nekaj nemoralnega; kakor že rečeno, umetnost je resnica, kič pa laž.

Ze pred vojno so imeli v Stuttgartu muzej kiča, v katerem so bile zbrane vse stvari, ki jih odklanja človek z dobrim okusom. Toda muzej ni dosegel svojega pravega namena. Namesto, da bi se publika z gnusom obrnila od kiča, je marsikdo povprašal za ceno »umetnine«, ki ga je zamikala in ki jo je hotel kupiti. Tako težka je vžgoja in vprašanj umetnosti.

do njega gibal v plitvih vodah zastarele tradicije. Njegov program je bil: življenjska resničnost, naturalistična vernost podajanja. L. 1898. je Benavente ustanovil maddrsko Umetnostno gledališče. Njegov dramatsko delo je prav obsežno in kaže razne vrste stilov: pisal je kmečke komedije enako kot družabno - satirične igre, rokokojke komedije enako kot pravljice. Najbolj znane njegove drame so: »Jesenska roža«, »V soboto zvečer«, »La Malquerida«. Pri nas ga je prevajal O. Zupančič. Jacinto Benavente je bil l. 1922. za svoje celotno delo odlikovan z Nobelovo nagrado.

Duff Cooper, angleški vojni minister, ki je prispeval v Jugoslavijo kot ožji spremljevalec kralja Edwarda VIII. je lahko omenjen, kar je sicer pri vojnih ministrih presenetljivo, tudi v kulturni kroniki. Ta britski državnik, ki je nedavno vzbudil ogromno pozornost s svojim pametnim zagovorom angleško-francoske zveze, je eden bistvih politikov, ki umejo ceniti pomen literature in umetnosti za življenje narodov in za razvijanje njihovih duhovnih energij. Ze s tem, da se je bil oženil s hčerko vojvode Rutlandskega, ki je ustvaril v domaći hiši tisto kulturno ozračje, ki se štiri stoletja odlikuje ta aristokratski rod, v katerem se je vedno kazalo zanimanje za literaturo in umetnost (Dombon pripi-

suje Shakespearejevo delo grofu Rutlandskemu Rogerju Mannersu). A tudi sam Duff Cooper je, kakor čitamo v najnovejši številki pariških »Les Nouvelles Littéraires«, pokazal svoje književniške sposobnosti z zgodovinskim spisom o Talleyrandu, ki je letos izšel tudi v nemškem prevodu in v zadnjem času z življenjskim maršala Haiga. Njegova hiša v Londonu je zbirališče odbrane elite londonskega umstveništv. Nje redni gostje so bili v zadnjih letih Maurice Baring, Hilaire Belloc in pokojni Chesterton. Cooperjeva soproga lady Diana je politična in literarna sodelavka svojega moža; posebno se bavi z dramatsko umetnostjo.

Nov slovenski prevod Dickensa, V letu, ko je angleški narod z mnogimi prireditvami proslavil stoletnico Dickensovega romana o Pickwickovcih, smo dobili Sloveni nov prevod iz njegovega obilnega dela im sicer delo, ki se uvršča med njegove najboljše spise: roman »David Copperfield« (I. del, prevedel Oton Zupančič, izdala Jugoslov. knjigarna). Angleška literatura šteje za roman med svojimi v najboljšem smislu reprezentativna dela; nič pormembnejšega ni mogoče povedati v prilogi prevodu, ki smo ga dobili iz prve roke. V »Davidu Copperfieldu« je Dickens pokazal vso svojo čudovito sposobnost za razpletanje fabule in nič manj čudovito umetnost prikazovanja karakterjev nastopajočih oseb, ki nosijo bogato razčlenjeno in v krasno celoto povezano dejanje. Čeprav bo sodobnega čitatelja kdaj pa kdaj utrujal nekoliko preširoko se razvijajoči tok dejanja ali Dickensova staromodna ljubezen do natančne drobnorabe; četudi se bo zavedal, da

je razvoj razmer celo v konservativni Angliji posunil marsikaj v tem romanu iz realistično posnete življenjske stvarnosti v zgodovino, vendar na drugi strani za vse senčne strani oškodovan s posebnim čarom in milino Dickensovega pripovedovanja. O. Zupančič nam je že pred vojno poslovenil roman »Oliver Twist«; temu dejanju na področju prevajalstva je sedaj pridružil še večje: slovenskega »David Copperfielda«. Založnica je izdajo opremila z angleškimi ilustracijami iz Dickensove dobe.

Iz poljske književnosti. Po smrti Petra Chaynovskega, pisca »Kovačnice« (romana o poljski vstaji l. 1863), »Hiše v središču mesta« (iz poljsko-ruske vojne l. 1920) in spisa iz življenja poljskih revolucionarjev v Švici »Mladost, ljubezen in pustolovstvo«, je bil izvoljen za člana Poljske akademije romanopisec Ferdinand Goetel. Novi akademik iz pisateljskih vrst je eden najmočnejših poljskih povojnih pisateljev. Njegov nemara najboljši roman je »Kar-Chate«. Goetel je spisal tudi potopise v Indiji, Egiptu i. t. d. — Jean Lorenzowicz je objavil knjižico spominov na življenje v pariški polski koloniji zadnjih štirideset let, Pavel Overlov pa je v svojem memoarskem spisu »Onkraj ramp« objavil mnogo zanimivega gradiva o gledališkem življenju Varšave. Pesnik in romanopisec Cornelij Makuszyski je v knjigi s čudnim naslovom »Izbehi na psu« duhovito obdelal življenje današnje poljske mladine.

Češki dramatski igralec Edward Kohont, član drame Narodnega divdala v Prahi, je bil rovaljen na gostovanje v Zagrebu in Splitu.

Sokolstvo

Plavalne tekme ljubljanske župe

Ljubljana, 12. avgusta. V nedeljo je bila II. župna plavalna tekma, katere se je udeležilo članstvo in naraščaj iz Ljubljanskega Sokola, Sokola I. Tabora, Sokola II., Sokola Moste, Kočevje, Ribnica in Cerknica. Točno ob 8. se preden je posiljalo sonce skozi gosto meglo, je vodstvo tekme pozvalo vse prijavljene tekmovalce in tekmovalke pred sodniški zbor. Tvrda Philips je s pripravo ojačevalca omogočila hitro zbiranje, nagel potek in objavljanje uspehov. Prvi so se javili sodniškemu zboru naraščajniki iz Devica Marije v Polju, ki pa niso smeli tekmovati, ker niso bili prijavljeni. Nasprotno je bilo pa tudi dosti bratov in sester, ki so bili prijavljeni, a se niso pojavili na nastop-

času 2.26.8, drugi pa so bili naraščajniki s Tabora v času 2.53.5. Iz porazene vrste je I. zaostal za pol proge, česar naslednji trije vkljub veliki volji niso mogli docela popraviti. Tekme so zaključili 3 člani, 1 naraščajnik in 2 naraščajnici, ki so s 3 metrske (žen. nar. 1 m) deske prav dobro izvedli po 1 obvezno in 2 poljubna skoka. Pri članih je bil I. br. Sega Bojan, pri moških nar. Janovsky Vladimir, pri žen. nar. pa Keržan Boža. V skupni klasifikaciji društve šteje I. mesto 6 točk, II. 5 itd. ter je I. mesto zavzel Ljublj. Sokol s 89 točkami, II. Sokol I. Tabor s 65 točkami, III. mesto Sokol Ribnica s 12 točkami. Sledijo: Sokol Ljubljana II. s 6 točkami, Cerknica s 2 točkama, Kočevje z 1 točko.

nem mestu. Tekme so se izvršile v nastopnem redu: Poljubno plavanje: člani 100 m, tekmovalo 8 članov, I. mesto je dosegel br. Sega Bojan, Ljublj. Sokol, v času 1.24.7, II. mesto br. Sega Leopold, Ljublj. Sokol, v času 1.29.1; članice 50 m: tekmovala samo s, Turšič Stana iz Cerknice v času 58.4.0. Moški naraščaj 50 m: plavalo 10 naraščajnikov, I. pestotnik Pavel, Sokol I. Tabor, v času 32.4, II. Janovsky Vladimir, Ljublj. Sokol v času 33.2; od ženskega naraščaja je na 50 m tekmovala le naraščajnica Rogelj Dragica iz Ljublj. Sokola v času 53.1. Prvo plavanje: člani 200 m, 6 članov: I. br. Divjak Danilo iz Ribnice, v času 3.40.0, II. br. Stermecki Evgen, član Sokola I. Tabor, 3.42.0; od članic je na 50 m dosegla I. mesto s. Babinec Marija, Ljublj. Sokol, v času 48.4; od 4 tekmovalcev moš. naraščajo na 100 m je I. mesto zavzel Piriš Miro iz Ljublj. Sokola v času 1.42.0, II. pa Smodiš Janko, Sokol I. Tabor, v času 1.54.2. — 7 naraščajnic je tekmovalo na 50 m: I. Rogelj Dragica, Ljublj. Sokol, 49.2, II. Kovacič Elca, Sokol I. Tabor, 53.1. Za plavanje vznak 50 m so se prijavila 2 člana, 3 naraščajniki in 2 naraščajnici: I. br. Divjak Danilo iz Ribnice, 45.8; naraščajnik Pučko Ivan, Ljublj. Sokol, 46.4, in naraščajnica Rogelj Dragica 56.4. Sledilo je izmensko plavanje članov in moškega naraščaja. Člani so tekmovali 50 x 50 x 100 x 50 poljubno, naraščajniki pa 4 x 50 poljubno. Ljublj. Sokol in Sokol I. Tabor sta postavila po 1 vrsto članov in naraščaja. Pri članih so vse do tretje predaje vodili člani s Tabora, tu pa je prevzel vodstvo Ljublj. Sokol, ki je protivnika naravnost pregazil in dosegel zmago v času 3.16.5; vrsta Sokola I. je zaostala za polnih 9 sek. Tudi pri izmenskem plavanju moškega naraščaja je zmagala vrsta Ljublj. Sokola v

Ker je bila ta župna tekma obenem tudi žbirna tekma za medžupno tekmo, žup: Sužak-Reka, Maribor, Celje, Ljubljana, Kranj, Novo mesto, ki bo 15. in 16. t. m. v Rogški Slatini, so bili po tekmi ob pol 11. objavljeni uspehi ter izbrani tekmovalci in tekmovalke, ki bodo na teški tekmi zastopali ljubljansko župo. Tekmovalce in tekmovalke predločuje gornja slika. — K leplemu uspehu tekme je seveda pripomogla uprava kopališča SK Litija, ki je v ta namen brezplačno odstopila krasne kopališke naprave, kar ob tej priliki s hvaležnostjo pripominjamo.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

JESENSKI LIPSKI VELESEJ 1936

od 30. avgusta do 3. septembra

60% popusta na nemških državnih železnicah; po železnicah drugih držav znatne olajšave.

Vse informacije daje častni zastopnik:

Ing. G. Tönnies — Ljubljana

Tyrševa c. 33, Telefon 2762,

in Zvanični biro Lajpčičkog Sajma, Beograd, Knez Mihačlova 33.

Sport

Sportni dan v Kamniku

SK Kamnik je priredil nedavno sportni dan, ki je zelo lepo uspel. Dopoldne je bil na glavnem trgu tek na približno 2.500 m dolgi progi. Zmagal je rekorder Jože Brucan v času 8 : 17. Drugi je bil Kranjc (Primorje) 8 : 19, za njim pa s daljšim presledkom Kamničana Močnik in Avbelj. Brucan ni imel prave konkurence. Prvi trije so dobili lepa praktična darila.

Plavalni dvoboj Kamnik : Jadran 36 : 29

Lanski dvoboj med obema kluboma je končal v razmerju 148 : 141 v korist Jadrana. V letošnjem srečanju je sodelovalo na obeh straneh manjše število plavalcev, kar je izraženo tudi v skromnem razmerju točk. Zaradi mrzle vode je odpadlo tekmovalje v damskih disciplinah.

100 m prosto: 1. Houdek Ivo (Kamnik) 1:14.5, 2. Bedina Slavko (Jadran) 1:20.3, 3. Sadnikar Meto (K), 4. Nahtigal (J).

100 m prsno: 1. Houdek Igor 1:23.3, 2. Mesner (J), 3. Bevc (K), 4. Horvat (J).

Skoki: 1. Jeločnik (Jadran) 36.70, 2. Pogacnik (Kamnik), 3. Loborec (J), 4. Levičnik (K).

50 m prosto: 1. Houdek Ivo (K) 51.3, 2. Jeločnik (J), 3. Sadnikar M. (K), 4. Lavrenčič (J).

Stafeta 3 X 100 m mešano: 1. Jadran 4:43.2, 2. Kamnik 5:15.1.

Stafeta 4 X 50 m prosto: 1. Kamnik 2:14.2, 2. Jadran 2:16.8. Sodniški zbor je obe stafeti diskvalificiral.

Waterpolo Kamnik : Jadran 2 : 0 (1 : 0). Kamničani so bili v večji premoči, kakor pa je izraženo v rezultatu. Pri Kamniku je ugajal napad, zlasti brata Houdeka, pri Jadranu pa je bil najboljši vratar.

Nogometna tekma Kamnik : Korotan 3 : 2 (1 : 1). V ležerni in le mestoma napet borbi so Kamničani navladali ljubljanske goste. Sodil je dobro g. Jenko iz Ljubljane.

Nastop tekmotiteljev je zvečer privabil na glavni trg lepo število publike, ki je z zanimanjem sledila posameznim borbam v boku in rokoborbi.

ZARADI TEŽKE STOLICE, pokaže uporaba naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice, užite zjutraj in zvečer po četrt časa, dobre uspehe. Tudi občutljivejši pacijente uživajo rade

FRANZ - JOSEFOVO

vodo, ker se že v kratkem času pokaže prijeten učinek.

Ogl. reg. št. 2025/35

Turnir SK Reka. Za proslavo svojega 10-letnega uspešnega delovanja si je Reka postavila obširen program, katerega otvorila nogometna sekcija. Turnirja, ki bo odigral 16. in 18. t. m. se udeležijo poleg jubilarne še tale moštva: Svoboda, Mars, Jadran. Ime na moštvo so najboljša jamstvo, da bo prišla publika na svoj račun.

Motoklub Litija priredi v soboto na praznik ob 10.30 mednarodno motoklasično dirko na Ljubelj. Dirka se vrši ob vsakem vremenu. Skupno je prijavljenih 53 dirkačev. Darila za dirko so razstavljena pri tvrdki Jos. Rojina na Aleksandrovi cesti. Informacije pri tajništvu kluba, Miklošičeva 15 tel. 2066.

SK Litija priredi v soboto 15. t. m. sportni dan s sledečim sporedom: ob 9. pričetek lahkonletkega tekmovalstva: tek 100 m sen., skoki sen., tek 3000 m sen., disk sen., tek 100 m jun. C, disk jun. C, tek 1000 m jun. C, strela 400krat 300krat 200krat 100 m. Prijave je poslali do 15. t. m. na naslov SK Litija brez prijavnine. Prvi trije tekmovalci pri vsaki disciplini prejmejo diplome. Tekmovalje se vrši po pravilih in pravilnikih JLAS na igrišču SK Litija. Popoldne nogometne tekme A in B moštva. Prireditev se vrši pod pokroviteljstvom vodje predinice g. Dontha.

SK LJUBLJANA. Prvi redni občni zbor kluba bo v četrtek, 27. avgusta t. l. Začetek ob 20. kraj bo naknadno objavljen. Dnevni red po pravilih.

Radijska patrulja — Roman v slikah.

54.

Copyright »Pantheon« & »Jutro«.

Molly je odšla s Hektorjem, da polže, čemu je tako lajal na križšču »B« ceste. Nezvestnega Tomija je pregledal zdravnik in ugotovil, da je padel z višine.

Medtem ko je ležal Tomy v nezvesti, se je menila zločinska trojica o svojem položaju.

»Čemu se razburjate? Vse bomo uredili! Predvsem moramo imeti alibi za vse. Prvi pogoj našega uspeha pa je molččnost. Vidva sta bila usodne noči na mojem posestvu. Prič za to ne bo manjkalo.

»Ne mika me dokazovati svoj alibi.«

Tomy se je pričel počasi zavedati. Čul je neko pridružen govorjenje. Počasi je odprl oči in pogledal okoli sebe.

Zavedel se je, da ima najlepšo priliko kaj več zvedeti o delovanju in naklepih zločinske družbe. Vedel pa je, da tvega najhujše, če opazi, da prisluškuje. Zato je zopet zamažil in ležal kakor mrtev.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ori, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in šifro se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.—** v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismo obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Važno za naročnike malih oglasov

V nedeljo 16. t. m. »Jutro« ne bo izšlo, marveč bo sobotna številka »Jutra« izšla kot nedeljska številka »Jutra«.

Oglase za to številko »Jutra« sprejemamo do jutri popoldne.

»Jutro«

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dekle

čisto, pošteno, ki zna opravljati gospodinska dela ter zna kuhati, dobi mesto v družini dveh oseb. Nastop takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Snažna in zanesljiva«.

Frizerko

prvo vrstno, s znanjem striženja las, sprejem. Oferte in zahtovo plače na salon Navinšek, Ljubljana.

Pisarniško moč

z trgovsko šolo, lahko začetnik računanja, računanje perfektno, znanje nemške in slovenske korespondence sprejem 1. oktobra na delo. Prednost imajo revni starši in z otroci. Vsa okroba v hiši plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Kontoristinja«.

Damsko frizerko

perfektno v železni in vodni ondulaciji z nastopom od 16. avgusta naprej. Sprejme Gled. Aleksander, Ljubljana, Kongresni trg.

G. Th. Rotman:

Miha Klapouh in njegovi prijatelji

110

Tedaj je Tom v svojem zamorskem jeziku zaklical potnik, naj takoj pristane, in letalo se je spustilo tik pred šejkovo hišo. Ko je Ben Abu zasilski motor, je brž prihitel naproti in se presenečeno nasmešnil. Ali za njim je stal še nekdo, in ta ni potnikov prav nič prijazno gledal!

Pošteno dekle

za vsa dela sprejem. takoj. Otroci. Mesecno Din 100.—. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sola« — Sev. dolina. 18364-1

Postrežnico

sprejem. Sever. Grubarjevo nabrežje 14/II. 18305-1

2 samostojna

starejša takoj sprejem. Maks Usar Maribor. Gregorčeva ul. 17. 18397-1

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vajenca

za klesarstvo in vodovodno instalacije sprejem. Gradisar Franc, Vegova ul. št. 6 Ljubljana. 18375-14

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gig

krošen, prvovrsten, res eleganten z sedem. se nov s konjsko opremo proda zdravnik. Naslov v vseh posl. Jutra. 18375-6

Korespondentko

ki obvlada poleg domačih jezikov nemščino in francosko ali angleščino sprejme industrijsko podjetje. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in zahtevki glede plače naj se pošljejo na ogl. odd. Jutra pod šifro »Zmožna korespondentinja«.

Šiviljo

za krznarsko obrt takoj sprejem. Biskup Filip Kongresni trg 8. 18348-1

Inteligentno resno

gospodino okoli 30 let, za vodstvo penziona, večko kuhanja, vsega gospodinjstva in nekoliko pisarniških poslov, sprejem. Samo z dobrimi priporočili. Ponudbe pod K-3762 na Interkom, Zagreb Masarykova 28. 18361-1

Restavracijskega kuharja

mlajšo moč iščem. Ponudbe s prepisi pričeval na pod. Jutra Maribor pod »Tren delavece«.

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj

pogrezljiv, ugodno prodaj. Ogleda se ga lahko pri radiki Ivan Jax in sin. Ljubljana. Gospodarska c. 2. 18330-20

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prikolico

za motor, malo rabljeno, ugodno prodaj. Naslov v vseh posl. Jutra. 18302-7

Gume 34 x 7

rabljene a še uporabne, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro«.

Dragocenosti

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupim po najvišji cenah CERNE - juvelir Ljubljana. Wolfova ulica 3

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne vloge

vseh hranilnic in posojilnic vnovčen. Ogleda se po najvišji cenah in prot. takoj gotovilo.

Rudolf Zore

Ljubljana, Gledališka 12. Telefon 38-10. — Priročite znamke. 203-16

Hranilne knjižice

Ljubljanske kreditne. Zadruga gospodarske banke. Zadruga vrste in Prve bratrske štedionice, kupimo takoj. Ponudbe na »Inz« nico Jutra Maribor pod »Prompno«.

Bančno kom. zavod

Maribor. Aleksandrova 40. Izvršuje najbolje naputje in prodaje HRANILNIH VLOG vseh denarnih zavodov. Za odgovor Din 3 znamk 17678-16

Hranilne vloge

vrstnostne papirje kupuje in prodaja najbolje

Al. Planinšek

ag. bančnih kredit. poslov, Ljubljana, Beethovnova ul. št. 14/1. 17356-16

Hranilne vloge

Kmetke posojilnice ljubljanske, večje ali manjše zneske, in Obzorne banke prodajo ali zamenja

Posojilo

Din 20.000. v knjižici Mestne hran. ljublj. dobiš za dobo 1 leta brezobrestno na dobro vknjižbo, Radolf Zore. Ljubljana Gledal. 12. 18306-16

Lokali

Trgovino

kratke, pletene in modne robe v najstročijem zagrebškem središču, dobro prodajmo najnuj. zaradi smrtnega slučaja z vsa zalogo robe in inventarjem povprek za 45.000 dinarjev. Niska namemina. Sigurna eksistencija mladeničev trgovcu. Poslovna Pavlekovič, Zagreb, Nica 144. 18370-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zago

moderno urejeno, ob stalni vodi, mlin s stanovanjem in lepo nadstropno hišo s posestvom, ob benovinski cesti ter blizu Drave, pripravo za uplavljanje prodaj v bližini Maribora. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Leena in«.

Vilo v Celju

na lepem in prometnem položaju, pripravo za gostilno prodaj po ugodni ceni. Viskati pri Šimonovič, Pantovčak 53. 18365-20

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kletno stanovanje

parketirano v vili ugodno takoj oddam. Gerbičeva ul. 10. 18377-31

Enosob. stanovanje

takoj oddam. Kobariška ul. 54. Bežigrad. 18382-21

Dvosob. stanovanje

s približnimi oddam za september. Ogleda se od 10—12 in od 2—4 Langu sova 5. I. 18301-21

Dijaske sobe

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva dijaka

sprejem na stanovanje in brano. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nizjeol«.

Profesor

sprejme dijake nižjih razredov na stanovanje z oskrbo, skrbnim nadzorom in pomočjo pri učenju. Klavir, nemška konverzacija, vila z vrtom. Informacije daje slaščičarna Novotny, Gospodarska 2. 18372-22

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

solčno, s separiranim vodom, oddam stalnemu gospodu 15. avgusta. Ogledati Knafljeva ul. 13/II. 18318-23

1 ali 2 sobi

zelo lepi, sončni in parketirani z ali brez oskrbe oddam. Cesta v Rožno dolino 3. 18371-23

Opremljeno sobo

lepo, v centru oddam boljšemu gospodu. Gledališka ul. 12. visoko priključje levo. 18404-23

Lepo sobo

separirano, solčno s soprobo kopalnice oddam po amer. cen. Nalov v vseh posl. Jutra. 18402-23

Lepo sobo

veliko z lepim razgledom nasproti banke uprave, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 18395-23

Opremljeno sobo

oddam. Poljanska c. 12. 18403-23

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; levek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. najmanjši znesek 20 Din.

Za zdravnikovo

hčerko fino, simpatično, 30 let staro za enkrat 50.000 Din. se išče moža z gotovo eksistenco. Pisna v nemščini pod »Moja bela akademika« na Hinko SAX, Maribor. 18399-23

ZAHVALA

STANKOTA

izpolnjujemo svojo dolžnost, ko izrekamo posebno zahvalo gospodu kopalcem na Ježici za njih trud pri reševanju, prečistitvi g. p. Bogdanu, razredniku g. Tavčarju, sošolcem, našim dobrim sosedom v Lepodvorski ulici, vsem prijateljem in znanecem, ter končno vsem tistim, ki ste nam ustmeno ali pisмено izrazili svoje sočustvanje.

Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, t. j. 14. avgusta ob pol sedmi uri v farni cerkvi v Šiški.

Ljubljana, 12. avgusta 1936.

Zaluzjoči oče IVAN BRUMEC

vlakovodja v p. in sorodstvo.

18399-23

Koža

Kaloderma

Kakor baržun

a pri dnevni uporabi odličnega KALODERMA-PUDRA za lice ne trpite od sonca, niti od vetra. Nanešeni puder je komaj mogoče opaziti na koži. Lahko se ga dobi v vseh mogočih vrstah barv po potrebi teinta. Parfumanje pudra je diskretno. Dama, ki uporablja KALODERMA-PUDER, ne izgleda, da je »napudrana«, a koža ima vendar baržunast izgled. Vonj pudra pa navdušuje vsako damo!

Za poletne mesece priporočamo barvo BRUNE CLAIRE, ki prekriva vse znake na licu.

18399-23

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Grafolog, hirosof

N. Sadluki v Mariboru

Sprejema dnevno: 9—12; 14—19. Naslov: Maribor, Hotel Zamore, soba 36. 18399-31

Razno

Lahka LETNA OBLAČILA

buret, kaša lister i. t. d. v odlični izdelavi si nabavite najceneje pri

PRESKERJU, SV. PETRA C. 14.

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbonske dobite pri

I. POGAČNIK

Bohoričeva ul. št. 5.

INSERIRAJ V »JUTRU«

KLISEJE

ENOV. VEGAR. JUGOGRAF. K. PETRAVASI23

Da ob koncu sezone popolnoma izprazni zalogo konfekcije

razprodaja

damske poletne obleke . od 58.— naprej športne triko in cefirbluze od 38.— naprej športna krila od 48.— naprej

Za jesenske dneve priporočamo veliko zalogo dežnih plaščev, hubertusov in trenčkoatov po jako znižanih cenah trvdka

F. I. Goričar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 29

18399-23

KLISEJE

ENOV. VEGAR. JUGOGRAF. K. PETRAVASI23

Hišo z gospodarskim poslopjem v industrijskem kraju, pripravno za vsako obrt, prodaja POGAČAR —

Kamnik, Drav. ban.

Lepo sobo

veliko z lepim razgledom nasproti banke uprave, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 18395-23

Opremljeno sobo

oddam. Poljanska c. 12. 18403-23

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; levek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. najmanjši znesek 20 Din.

Za zdravnikovo

hčerko fino, simpatično, 30 let staro za enkrat 50.000 Din. se išče moža z gotovo eksistenco. Pisna v nemščini pod »Moja bela akademika« na Hinko SAX, Maribor. 18399-23

ZAHVALA

STANKOTA

izpolnjujemo svojo dolžnost, ko izrekamo posebno zahvalo gospodu kopalcem na Ježici za njih trud pri reševanju, prečistitvi g. p. Bogdanu, razredniku g. Tavčarju, sošolcem, našim dobrim sosedom v Lepodvorski ulici, vsem prijateljem in znanecem, ter končno vsem tistim, ki ste nam ustmeno ali pisμένο izrazili svoje sočustvanje.

Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, t. j. 14. avgusta ob pol sedmi uri v farni cerkvi v Šiški.

Ljubljana, 12. avgusta 1936.

Zaluzjoči oče IVAN BRUMEC

vlakovodja v p. in sorodstvo.

18399-23

Koža

Kaloderma

Kakor baržun

a pri dnevni uporabi odličnega KALODERMA-PUDRA za lice ne trpite od sonca, niti od vetra. Nanešeni puder je komaj mogoče opaziti na koži. Lahko se ga dobi v vseh mogočih vrstah barv po potrebi teinta. Parfumanje pudra je diskretno. D